Semester -4
Core Compulsory : CC403
Planning and Development Policies

Preamble:

The objectives of this paper at the Post-Graduate would to sharpen and analytical ability of the students and functioning of Indian Economy with various policies with alternative approaches for further growth. This means that P.G.Students need to be aware about the planning period in India.

Unit-1: Meaning of underdevelopment, poverty (.absolute and relative poverty, measurement & causes of poverty), Inequalities of Income (Measurement & causes), Population problem (Causes & Effect) and growth pattern of population.

Unit-2: Market & Market Failure (Reason For market Failure), state & state failure, Role of the state in economic development, Issues of good governance (Idea of effective Government).

Unit-3: Role of agriculture and industrial in economic development, Inter –Relation between agriculture & industrial development. New technology & sustainable agriculture.

Unit-4: Objective and strategy of Indian Plan, Achievements, failures & lessons of planning in India. NITI Ayog and its functions.

Basic Readings:

1 Adleman , Theory of Economic Growth and Development. Stanford University Press, Stanford.
2 Kindle Berger, C.P. Economic Decelopment Mc. Grow.Hill. New york
3 Chakrawarti. S. Alternative Approaches to the theory of Economic Growth, Oxford University Press, New Delhi.
4 Meir, G,M. Leading Issues in Economic Development Oxford University Press New Delhi.
5 Gove.of India-planning commission,various Five years plan document, New delhi.
6 Gove. Of India, Economic surveys,oxford uni. Press, Dilhi.
7 World Development Reports – World Bank
8 Human Development Reports- U.N.D.P.
9 Dholakiya Bakul H & Dholakiya Ravindra H. Arthik Vruddhina Model(Gujarati), Granth Niramn Board, Ahmedabad

Semester -3
Core Compulsory : CC303
Theory and Issues of Growth and Development

PREMBLE:

Economic development is a process under which economics go for several changes. It is necessary for P.G. students in economics to know theories, practices and politics. Most of the development theories reveal process to process to manage development process in developing countries. A student of developing countries like India can be benefited the knowledge of such process.

Unit -1	Meaning of Growth and development. Factors affecting economic Growth-Capital and Labour, Capital deficiency, Market imperfections. Lack of skilled Labour. Lack of capable Entrepreneur's, Bottlenecks of Infrastructure, Political factors, Natural factors, external factors, vicious circle of poverty; Measures of Development :National Income & per capita income,P.Q.L.I. , Human Development Index.
Unit -2	Classical Theory of Growth Contribution of Smith, Ricardo, Malthous and J.S. Mill. Role of Technology in economic Growth.
Unit -3	Growth Models: Harrod and Dommar, Meads Neo classical theory. Mrs. Joan Robinsons model, its applicability for under developing country. Schumpeter's Theory of Growth–Role of Entrepreneurs Development cycle.
Unit -4	Theory of Critical Minimum Effort –Leibenstein. Nurkes' Balanced Growth Theory, Balanced Growth Vs.Unbalanced Growth. Rostow:s stage of Economic Growth ,Choice of techniques in under developed economies.

Basic Readings:

1. Adleman , Theory of Economic Growth and Development, Stanford University Press, Stanford.
2. Kindle Berger, C.P., Economic Development, MaGrow Hill, New york.
3. Chakrawarti, S., Alternative Approaches to the theory of Economic Growth, Oxford University Press, New Delhi.
4. Meier, G.M. , Leading Issues in Economic Development .Oxford University Press .New Delhi.
5. Todaro,M.P.,Economic Development,Addison-Wesley,Delhi.
6. Ahuja,H.L.,Modern Economics,S.Chand,Delhi
7. World Development Reports – World Bank
8. Human Development Reports- U.N.D.P.

Semester – 4

Inter Disciplinary Paper : IDC405(A)

Indian Economic Policies

Preamble:

The objectives of this paper at the Post-Graduate would to sharpen and analytical ability of the students and functioning of Indian Economy with various policies with alternative approaches for further growth. This means that P.G.Students need to be aware about the planning period in India

Unite :- 1. Planning In India

Objectives and Strategy of planning, A critical evaluation of Indian planning,, NITI Ayog and it's functions .

Unite :- 2. Infrastructure

Infrastructure and Economic Development, Importance (role) of Infrastructure Development,

Railways- road, Energy, Social Infrastructure – Education and Health –issues and policies.

Unite :- 3. Poverty, Unemployment and Inequality.

Poverty – meaning, causes, Government policy for poverty removal.

Unemployment - meaning, causes, Government's policy. Educated Unemployment – Magnitude, causes, Remedial measures by government.

Inequity - meaning causes.

Unite :- 4. Inflation and Parallel Econc ay.

Inflation - meaning, causes, Effects, Suggestion and measures taken by government to control inflation.

Parallel Economy (Black Money) – meaning, Impact on black money, measures taken by government to control black Money.-Need for good governance, Less government and more government - meaning, Importance.

Basic Readings:

1. Misara & Puri, "Indian Economy" Himalaya Publishing House, New Delhi.

2. Kindle Berger, "C.P. Economic Decelopment" Mc. Grow.Hill. New York.

3. Chakrawarti, S. "Alternative Approaches to the theory of Economic Growth", Oxford University Press, New Delhi.

4. Meir, G,M. "Leading Issues in Economic Development" Oxford University Press, New Delhi.

5. Gove. Of India, "Economic surveys", Oxford University. Press, Delhi.

6. Agrawal A.N., "Indian Economy" New Age International Publishers, New Delhi.

8. Datta & Sundharam, "Indian Economy" S. Chand and Co., New Delhi.

B.A. Semester 5 CC-509 (B)
Course 509 (B)
Economics of Developing Countries

Objective: -

- To aware the students with fundamentals economic problems of development economies.
- To facilitate the students to understand problems and remedies of developing economies.

Unit 1

Meaning of under development and developing economy. Characteristics of under developed economy, changing structure of economy.

Unit-2 Concept and Primary introduction: PQLI, Human poverty Index, Human Development Index, Gender Development Index, National happiness Index

Unit 3 (A) Population, Theory of demographic transition, population policy.

(B) **Poverty:** Concept of poverty line, indicators of poverty, nature and causes of poverty, critical view of anti- poverty policy and programmes.

Unit 4 (A) **Unemployment:** Nature and causes of unemployment and under employmentin developing countries.

(B)Agriculture: technological changes and institutional changes in agriculture, role of credit in agricultural development, NABARD.

READING LIST:

1- ADELMAN I, Theories of Economic Growth and Development, Standford University, press, Standford
2- Chenery H and T N Srinivasan (EDs) Handbook of Development Economics, Vol-I
3- Myint H, Economic Theory and Underdeveloped countries, Oxford UniversityPress, New York
4- Rudra dutt, Indian Economy, S. Chand Publication, New Delhi
5- Dr Tripathi G.D., Research in Economics of Planning and Development, Mark Publication

3

B.A. Semester-I [Economics]
Course-CC-101 (Core Compulsory)
Micro Economics-1

Objective:

- This paper is to introduce the basic concepts of Economics to the students
- This paper enable them for further learning in Economics
- This paper makes them more aware about the concept of Economics

Unit-1 **Introduction:**

Definition of Economics, Nature & Scope of Economics, Methodology in economics an economics problems, Basic postulater.

Unit – 2 **Demand and Supply:**

Meaning and laws of Demand. Extension of demand and contraction of demand, increase and decrease of demand; Meaning and laws of Supply. Extension of supply and contraction of supply, Increase and decrease of supply.

Unit-3: **Introduction of Utility analysis:**

Definition of Utility, Cardinal utility analysis assumption, Concept of marginal utility, Concept of total utility, Difference between marginal and total utility; Ordinal Utility analysis-Concepts of scale of preference, concept of Indifference schedule and indifference curve, Marginal rate of substitution.

Unit - 4 **Elasticity of Demand:**

Meaning of Elasticity of Demand, Meaning and Types of Price Elasticity of demand, Importance of Price Elasticity of demand, Factors determining of price elasticity.

Basic Reading:

1. Ahuja H.L: Advance Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. Agrawal H.S.: Advance Economic Theory, Konark Publishers Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett K.K: Modern Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan. M.L. : Principal of Economics, Vrinda Publication, Delhi,
5. Parkin, Micha: Micro Economics, Addiison Willey Publishing Co., New York.
6.અમીન આર.કે. મૂલ્યનાં સિધ્ધાંતો, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

S.Y.B.A. Semester: 3 Economics
Core Compulsory- CC: 305 A (Main Optional)
Economic System

Objective:-

- This paper is to make the students familiar with the basic philosophy and objects of different economic systems.
- The course also aims to introduce the merit and demerits of different economic systems.

Unit 1 **Economic System:**
Meaning, Characteristics, Functions, Nature, Criteria for success and limitations

Unit 2 **Capitalism - 1:**
Meaning, Capitalism as liaise fair, invisible hand, Price mechanism and free market. Characteristics and economic institutions of Capitalism. Merits and demerits of Capitalism (Benefits and Limitations)

Unit 3 **Capitalism - 2:**
Development of Corporate culture and economic welfare of common people, benefits of Social Security Schemes. Association of capitalism with Democracy and economic freedom Keynesian economics and states intervention

Unit 4 **Gandhian Economic Thoughts:**
Meaning of Gandhian economy. Main characteristics of Gandhian economic thoughts Importance of labour intensive production, techniques, small scale industries and rural economy. Relevance of Gandhian economic thought.

Basic Reading

1. Schumpeter, Joseph "Capitalism, socialism & Democracy, London: Allen & Unwin, 1943.

2. Kornai Janos; the Socialists System: The Political Economy of Communism, Princeton,N.J.Princetn University Press 1942.

3: Dunlop, John B. The Rise of Russia and the fall of the soviet Empire, Princeton Universitypress 1993.

4. BhagwatiJagdish India in transition. Oxford: Clarendon press. 1993.

5. Tripathi G.D. , History of Economic Thoughts, Mark Publications, Jaipur

5.તુલનાત્મકઆર્થિક પદ્ધતિઓ: લેખક ડૉ.આર.કે. ગાંધીયુનિવર્સીટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય.

6.ગુજરાતનું અર્થતંત્ર: લેખકડૉ.બી.કે. ભટ્ટ ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત.

7. પરીખ, નરહરિ. 'માનવઅર્થશાસ્ત્ર

Semester: 4 ECONOMICS
Core Compulsory CC- 404(Main)
Indian Economy- 2

Object: The main objective of this paper is to introduce the basic concepts of Indian Economy. This paper is to make the students familiar with the main problems and characteristic of different sectors of Indian economy.

Unit 1**Planning**

Achievements, limitations and lessons of **Indian planning**, meaning of Niti Ayog, its construction, objectives and functions.

Unit. 2**Agriculture**

Role of agriculture in Indian economy, Causes of low productivity of agriculture in India. Land reforms, **Role of credit in agricultural development**, institutions providing credit to the agriculture sector, Regulated Agricultural Market. Green revolution in India; merit and demerits.

Unit -3 **Industrial Sector**

Importance of Industrial development in Indian economy. Trends of Industrial development. Importance and problems of Small scale and cottage industries in India. **Measures of the development of small and cottage industry. Liberalized industrial policy in India.**

Unit-4

Role of private sector, public sector and co-operative sector in the development of industrial and tertiary sector, special economic zone; concept of skill India, make in India and startup India.

Basic Reading:

1. Dutt, Ruddar& K.P.M. Sundaram: Indian Economy, S. Chand & Co. Ltd, New Delhi.
2. Misra&Puri (2010) Indian Economy, Himalaya pub. Hou, New Delhi.
3. Agarwal A.N. Indian Economy, Wiswas Parkas, New Delhi.
4. R.B.I. Bulletin
5. Economic Survey of India.

Semester: - I

Core Compulsory: CC101

Micro Economics - I (Compulsory Paper)

PREMBLE:

The main objective of this paper is to analyze the economic behavior of individuals, firms and markets. It is mainly concerned with the learning the students in very analytical and comprehensive manner with the various aspects of consumer behavior, trends of costs, and the traditional and modern theory of markets and equilibrium of firm.

Unit:1 Basic Economic Problem -Choice and Scarcity, Basic Assumptions of Economics, Nature and Scope of Economics, Deductive and Inductive Methods of Analysis, General and Partial Equilibrium, Static and Dynamic Equilibrium.

Unit:2 Approaches of Theory of Demand—Marshalian Utility, Hicksian Indifference Curve, Samuelson's revealed preference Theory, Revision of Demand, Theory by Hicks, Price Effect Analysis, Different approaches of Consumer's Surplus.

Unit:3 Production Function, Law of Variable Proportions and Returns to Scale, Isoquants, Least cost combination of inputs, various concepts of costs -Social cost, Opportunity cost, Economist's and Accountant's concepts of costs, Short term and Long term cost curves, Economies of Scale- Internal and External Economies & Diseconomies, Extension Path.

Unit-4 Analysis of Equilibrium of firm and industry under Perfect competition, Imperfect Competition , Monopolistic competition, Monopoly and Oligopoly. Concepts of Duopoly, Modals of duopoly - Cornet, Bertranel and Edgeworth. Price Discrimination - types, merits & demerits. Basis of the classification of Market Structure - Elasticity, crossed elasticity, Numbers of firms.

Basic Reading.

1. Stonier, A.W. and Hague, D.C., A Text Book of Economic Theory, ELBS & Longman, London.
2. Ray, N. C., An Introduction to Microeconomics, Macmillan Co. of India Ltd. Delhi.
3. Prasad, K. N., Lectures in Micro Economic Theory, Himalaya Publishing Co., Mumbai.
4. Samuelson, P. A. and Nordhaus, W.D., Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi.
5. Ahuja, H. L., Advance Economic Theory, S.Chand and Co., Delhi.
6. Henderson, J and Quandt R.E. , Micro Economic Theory: A Mathematical Approach, McGraw Hill , New Delhi.

Semester -1
Core Compulsory : CC103
Quantitative Methods (Compulsory Paper)

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical it self.

Unit-1: Function Limit and differentiation:

Concepts and types of function. limit, Continuity and derivative. Rules of differentiation, Simple problems of market equilibrium.

Unit-2 Applications of differentiation in Economics:

Interpretation of revenue , cost, demand and supply functions. Elasticity and their types, Problems of maxima and minima in single and multivariable functions, Application to consumer's surplus and producers surplus.

Unit-3 Determinant and Matrix:

Determinants and their basic properties, Solution of simultaneous equations through Cramer's rule, Concepts of Matrix, their types. Inverse of Matrix, application of Matrix.

Unit-4 Linear Programming

Basic concept, Formulation of a linear programming problem, its structure and variables, feasible basic and optimal solution of linear programming through graphical method.

Basic Reading:

1. Das M.N.,Statistical Methods and Concepts.,New Age International, Delhi.
2. Gupta, S.P., statistical methods... Chand and Co., Delhi.
3. Kalimantan, K.P., Applied Econometrics, Oxford & IBH, Delhi.
4. Mehta, B.C. and Mehta, A.C., Fundamental Econometrics, Himalaya Publishing house, Bombay.
5. Simpson, G and Kafka, fritz., Basic Statistics. Delhi.
6. Srivastava, U.K., Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International, Delhi.
7. Mehta and Madnani, Mathematics fro Economics, Sultan Chand & sons, New-Delhi.
8. R.S.Bhardwaj, Business Statistics, , Excel Books, New-Delhi.

15

Semester- 3

Core Compulsory : CC301

PUBLIC FINANCE- I

PREMBLE:

Role and functions of the Government in an economy have been changing with passage of time. It is necessary for post-graduate students to know principals of public finance and package of policy executed by the State Government and Central Government. Budgetary policy is an important part to understand the basic problems of use of resources, distribution of income, etc. This paper aims to well-equipped P.G. students of Economics about tax system, public expenditure, public debt. and budgetary procedure as stabilization instrument. This paper also explain through understanding of fiscal institutions.

Unit-1

Role of Government in organized society,Private goods, public goods & merit goods, Market failure, Informational Asymmetry – theory of second best. Private and public mechanism for allocating resources. Problems of preference revelation & aggregation of preferences, Voting systems- Arrow impossibility theorem.

Unit-2

Provision of public goods,voluntary exchange models, Impossibility of Decentralized provision of public goods (Contribution of Sanwelson & Musgrave), Demand revealing schemes for public goods(Contribution of leyard), Keynesian case for stabilization policy

Unit-3

Wagner's law of increasing state activities,Wiseman – peacock hypothesis, Pure theory of public Expenditure, Structure& growth of public Expenditure, Taxation –Theory of incident- alternative concepts of incidents, Benefits & Ability to pay approaches, Theory of optimal taxation, Excess burden of taxation, Trade off between equity & efficiency

Unit-4 Classical view of public debt, Burden of public debt, Sources of public debt. Crowding out of private investments, Public borrowing, Principles of debt management & repayment

Basic Reading:

1) Musgrave R.A. & P B Musgrave, Public Finance Theory & practice, McGrawHill.
2) J.M Buchahan, The Public Finance .
3) C.S. Shoup, Public Finance,Aldine ,Chicago.
4) R Jha , Morden Public Economics ,Rutledge .
5) A.B. Atkinson & J E. Stiglitz, Lectures on Public Finance.
6) R.A. Musgrave & P B Musgrave, The Theory of Public Economics ,Mc GrawHill.
7) D.K. , final Federalism in India.
8) Hugh Dalton, Principals of Public Finance .

B.A. SEM-3

E.G. (Elective generic)

Disaster Management

નં.	વિગત	પાન નં.
	યુનિટ–૧	
૧	ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનો અર્થ અને ઉદ્દેશો	
૨	ડિઝાસ્ટર સંચાલન માટેનું વ્યવસ્થાતંત્ર હોનારતના પ્રકારો	
૩	ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટમાં ધ્યાનમાં લેવાની બાબતો–ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનું મહત્વ	
	યુનિટ–૨	
૧	આકસ્મિક દુર્ઘટનાના પ્રકારો	
૨	ધરતીકંપ સમયે અને પછી સાવચેતીના પગલાં	
૩	ઔધોગિક અકસ્માતોનું સ્વરૂપ અને અકસ્માત સમયે સાવચેતીના પગલાં	
	યુનિટ–૩	
૧	પૂર નિયંત્રણ માટેના માળખાગત પગલાં	
૨	ગુજરાતમાં પૂર નિયંત્રણ વ્યવસ્થા	
૩	પૂરની સ્થિતિ–પૂર પહેલા, પૂર દરમ્યાન અને પૂર ઓસર્યા પછી લેવાના સાવચેતીના પગલાં	
૪	વાવાઝોડાની અસરો અને તે માટે સાવચેતીના પગલાં	
	યુનિટ–૪	
૧	દુષ્કાળના કારણો અને ઉપાયો	
૨	આગ ફાટી નીકળે ત્યારે સાવચેતીના પગલાં	

B. A. Sem – 4

E.G. (Elective Generic)

Cultural Heritage of Gujarat

યુનિટ–૧

૧.સાંસ્કૃતિક વારસો અને તેનું મહત્વ

૨.ભારતના પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિભિન્ન ક્ષેત્રે સાંસ્કૃતિક વારસાનું મહત્વ.

૩.ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો – એક વિહંગાવલોકન

યુનિટ–૨

૧.ગુજરાતના લોકજીવનની ઝાંખી કરાવતાં ગુજરાતના લોકનૃત્યો.

૨.ગુજરાતના ભાતીગળ મેળાઓ,સરોવરો,તળાવો,કલાત્મક વાવ.

૩.ગુજરાતની નાટયકલા તેમજ મહત્વ પૂર્ણ નાટયકારો.

યુનિટ–૩

૧.ગુજરાતની સંગીત કલા તેમજ ખ્યાતનામ સંગીતકારો

૨.ગુજરાતની ચિત્રકલા તેમજ જાણીતા ચિત્રકારો.

૩.ગુજરાતનું શિલ્પ સ્થાપત્ય તેમજ જાણીતા સ્થપતિઓ

યુનિટ–૪

૧.ગુજરાતની સાહિત્ય જગતના પ્રમુખ કવિ–સાહિત્યકારોનું પ્રદાન

૨.ગુજરાતની સાહિત્યિક સંસ્થાઓ

Books for Study and References:

1. Jaya Palan N. - Social and cultural History of India.

2. Kridhna Meenakshi - Cultural History of medieval India.

3. Vidhyalankar Satya Ketu - Bharatiya sanskriti aur uska Itihas

૪. ચાવડા વિજયસિંહ – ભારતનો સાંસ્કૃતિક વિકાસ

૫. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ – પ્રાચીન ભારત ભાગ – ૧ અને ૨

6. Indian Culture and Heritage: Bhartiya Vidya Bhavan Publication

સંદર્ભઃ ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો. ડૉ.રાકેશ.આર.જોશી

B.A. SEM - 5

E.G (Elective Generic)

Human Rights

UNIT - 1

- Concept OF Human Rights
- Historical Development of Human Rights
- Importance and nature of Human Rights

UNIT – 2

- International Converstion on Civil and Political Rights
- Relevant provisions of the Constitution

UNIT – 3

- The United nationas and Human Rights
- Human Rights committee

UNIT – 4

- Human Rights of Women
- Human Rights of Children
- Human Rights of Minorities
- Human Rights of Dalits
- Human Rights of Prisoners
- Human Rights Disabled

Reference Books:

- Human Rights – C. Jamnadas & Co.
- Human Rights in India – G.S.Bajwa (Anmol Publication)

B.A. SEM - 6

E.G (Elective Generic)

PERSONALITY DEVELOPMENT

UNIT:-I Personality an Introduction

- Meaning and Definition
- Factor effecting personality development

UNIT:-II Approaches to Personality

- Trait approach
- Social learning approach
- Psychoanalytic approach
- Phenomenological approach

UNIT:-III Techniques of Personality Development - I

- Confidence building
- Stress Management
- Goal Setting

UNIT:-IV Techniqués of Personality Development – II

- Time Management
- Leadership Skill
- Public Speaking

REFERANCES

1. Joshi B.H and sheth D.R (2006-07) "Advanced General Psychology" 2nd edition C. Jamnadas Co., Ahmedabad
2. Larsen R.J. and Buss D.M. (2005) "Personality Psychology" 2nd edition, Mc Grow Hill International, New york.
3. Mishra R.K. "Personality development" Rupa & Co.
4. Parikh B.A.(1994) "Advanced General Psychology" 2nd edition University Granth nirman Board, Ahmedabad
5. Pervin L.A. and John O.P. (1999) "Handbook of Personality" 2nd Edition, The Guilford press, New york.
6. Sheth B.M and Gandhi B.B. (1976-77) "Manovaignanik Nibabdho" 3rd edition, C. Jamanadas Co., Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME Introduction to the Forms of Literature (Prose)

SEMESTER 1

PROGRAM CODE
AR23ENG
MI101

ENGLISH

COURSE CODE **Minor 101**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Period/Week)	External Marks: 70 Internal Marks:30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on prose forms)
2. Prepare students with foundational concepts, perspectives, principles, and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking and assist in evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background and importance of literary forms
2. Develop a clear understanding of Essay and Short Story with reference to prescribed texts
3. Develop fundamental skills required for close reading and critical analysis
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political contexts of the time

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME Introduction to the Forms of Literature (Verse)

SEMESTER 2

PROGRAM CODE
AR23ENG
MI201

ENGLISH

COURSE CODE **Minor 201**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)	External Marks: 70 Internal Marks:30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on poetry)
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME British Prose and Drama (15th to 17th Century)

SEMESTER 2

PROGRAM CODE
AR23ENG
MJ202B

ENGLISH

COURSE CODE **Major 202B**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)	External Marks: 70 Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms with emphasis on drama
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: BRITISH POETRY: 17TH AND 18TH CENTURIES

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: **AR23MJDSCENG301A**

ENGLISH

COURSE CODE **Major 301A**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credit – 04 (04 Period/Week)

Program Outcome

1. Provide intermediate level knowledge about literature and literary forms with emphasis on 17-18th century English literature
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching British literature
3. Enable students to gain critical thinking
4. Encourage students towards evaluation and appreciation British literature and its socio-cultural backgrounds
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students
6. Help students towards becoming world citizens

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the socio-political, historical background of 17th-18th century British Literature
2. Identify the major characteristics Mock-Heroic poetry
3. Demonstrate in-depth knowledge and understanding of the social, intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th century
4. Critically examine key themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
5. Show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts, and genre of poetry
6. Analyse literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: MULTIDISCIPLINARY/ INTERDISCIPLINARY COURSE

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23MDCENG303

ENGLISH

COURSE CODE MD 303

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

(TEXT: A SPECTRUM OF ENGLISH WRITING BY MACMILLAN)

Total Credits- 04 (04 Periods/ Week)

Program Outcome:

1. To make aware about the richness of English Literature
2. To make aware about different uses of English Literature
3. To display the philanthropic attitude of English Language through literature.

Course Outcome:

1. Critically engage with Short Stories texts written in English in terms of different disciplines like History, Science, Politics, Morality, Ecology, Wild-life, Philosophy, Entertainment etc.
2. Critically analyse the age-old thoughts of the society with reference to various disciplines.
3. Critically appreciate the creative use of the English language in Indian English Literature

Sr.No			Credits 04	Hrs 04
1	Unit -1	**WORLD GOVERNMENT OR ANNIHILATION**		
2	Unit -2	**INDIAN FILMS**		
3	Unit -3	**J. C. BOSE**		
4	Unit -4	**THE PENGUIN: CLOWN OF THE ANTARCTIC**		

Reference:

1. **A Spectrum of English Writing - Macmillan**

Further Reading:

1. **Kumar, Gajendra. Indian English Literature : A New Perspective. Sarup and Sons, 2001.**
2. **Rocca, Kelly A. "Student participation in the college classroom: An extended multidisciplinary literature review."** ***Communication education*** **59.2 (2010): 185-213.**

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: ABILITY ENHANCEMENT COURSE

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: **AR23AECENG304**

ENGLISH

COURSE CODE **AEC 304**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credit – 02 (02 Period/Week)

Programme Outcome & Course Outcome:

1. **This course will enhance students' ability to learn and appreciate language through ShortStories/Essays**
2. **It will enhance students' communication skills**
3. **Impart employability skills to students**
4. **Prepare students for competitive examinations**
5. **It will inculcate and enhance reading habits in Under Graduate Students**
6. **It will enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics**
7. **It will enable students to read and comprehend short passages**
8. **It will enhance the ability of students to write short answers**
9. **It will inculcate ability to draft emails**
10. **It will inculcate human values and ethics in order to enable students to become good citizens of the country**

Sr. No.	Unit		Credit	Hr
	Unit 1	Lesson 1 to 4 from text 'Panorama' Frank Bros. & Co.		
	Unit 2	Grammar- Tenses Concord		
	Unit 3	Comprehension of Unseen Passage		

Further Reading: **High School English Gram & Comp by Wren and Martin**
Practical Grammar and Composition Book by Thomas Wood

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: INDIAN KNOWLEDGE SYSTEMS

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23IKSENG305

ENGLISH

COURSE CODE IKS 305

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

(TEXT: Tirukkural by Tamil poet-saint Tiruvalluvar)

Total Credits- 02	(02 Periods/ Week)

Program Outcome:

1. To make aware about the richness Indian English Literature
2. To make aware about different forms of Indian English Literature
3. To bring out Indianness from English Literature written by Indian Writers

Course Outcome:

1. Critically engage with Indian literary texts translated in English in terms of common morals.
2. Critically analyse the age old psyche of the society with reference to religion and rituals and appreciate the human values.
3. Critically appreciate the creative use of the English language in Indian English Literature

Sr.No			Credits	Hrs
1	Unit-1	Introduction of *Tirukkural* by Tamil poet-saint Tiruvalluvar		
2	Unit-2	1. Grahastha Dharma or Family Life (Couplets 41 to 50) 2. Serving the Guest or Hospitality (Couplets 81 to 90) 3. Having Gratitude (Couplets 101 to 110)		
3	Unit-3	1. Charity (Couplets 221 to 230) 2. Penance (Couplets 261 to 270) 3. Truth (Couplets 291 to 300)		

Reference:

1. *Thirukkural* of Thiruvalluvar, Transliteration and Translation by Narayanalakshmi

Further Reading:

1. Kumar, Gajendra. Indian English Literature : A New Perspective. Sarup and Sons, 2001.

2. Kumar, Gajendra and Uday Shankar Ojha. Indian English Literature: A Post-Colonial Response. Sarup and Sons, 2005.

C C 508

INDIAN WRITING IN ENGLISH TRANSLATION

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- appreciate the diversity of modern Indian literatures and the similarities between them
- understand and creatively engage with the notion of nation and nationalism
- appreciate the impact of literary movements on various Indian literatures
- critically engage with significant social issues like caste and gender
- understand the historical trajectories of Indian literatures

Course Content

Unit 1

Amrita Pritam -Pinjjar

Unit-2

Rabindra Nath Tagore -The Home and The world

(૫)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ101
SEMESTER : 01
COURSE NAME : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત કૃતિ : સુદામાચરિત્ર : પ્રેમાનંદ

સંપાદકો : લાભશંકર ઠાકર, પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks
		Internal – 50 Marks

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનાંપ્રમુખ સાહિત્યસ્વરૂપોનો પરિચય મેળવે.
- મધ્યકાળનાઆખ્યાનશિરોમણીપ્રેમાનંદનાજીવનઅનેકવનવિશેજાણે.
- જ્ઞાન – ભક્તિ – કર્મનો મહિમા સમજે.
- મિત્રપ્રેમ કેવો હોય તે જાણે.
- ભાષા અને વ્યાકરણની પાયાની સમાજ કેળવે.
- વ્યાવહારિક લેખન પ્રત્યે અભિમુખ બને.
- માતૃભાષા સાથે નિસબત કેળવે.

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
૧	એકમ–૧	(૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો (પદ,રાસ – રાસો , ફાગુ, પ્રબંધ,આખ્યાન, પદ્યવાર્તા)નો પ્રાથમિક પરિચય. (૨) પાઠ્યકૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ (3) આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદનું જીવન અને કવન (૪) આખ્યાનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	1	અઠવાડિકચારકલાક
૨	એકમ–૨	(૧) સાહિત્યસ્વરૂપને આધારે કૃતિસમીક્ષા (૨) કૃતિને આધારે સર્જકની વિશેષતાઓઅને મર્યાદાઓ (3) યુગસંદર્ભે કૃતિનું મૂલ્યાંકન	1	
3	એકમ–3	કૃતિ આધારિત ટૂંક નોંધો (જેમકે,વસ્તુસંકલના, પાત્રાલેખન,વર્ણનો, રસનિરૂપણ,ભાષાશૈલી,સામાજિક	1	

		સંદર્ભ – વગેરે.		
૪	એકમ–૪	ભાષાસજ્જતા • વિરામચિહ્નો: • પૂર્ણત્વચિહ્નો : પૂર્ણવિરામ,પ્રશ્નવિરામ,ઉદ્ગારવિરામ, અર્ધવિરામ • અપૂર્ણત્વચિહ્નો : અલ્પવિરામ, ગુરુવિરામ,ગુરુરેખા • અન્ય ચિહ્નો : લઘુરેખા,લોપચિહ્ન, અવતરણચિહ્ન,વિગ્રહરેખા,કાકપદ,તિર્યકરેખા,કૌંસ, • (વિદ્યાર્થીએ વિરામચિહ્નની સંજ્ઞા (સંકેત) જણાવી તેનો ઉપયોગઅને ઉદાહરણઆપવાનું રહેશે.આઠમાંથી ગમે તે છ વિશે જવાબ લખવાના રહેશે.)	1	

સંદર્ભગ્રંથો :
૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ (ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ)
૨. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન) : ધીરુભાઈ ઠાકર (ગૂર્જર)
૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ –૧૨-: ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)
૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી (આદર્શ)
૬. આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદ : કે. કા. શાસ્ત્રી (આદર્શ)
૭. કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)
૮. ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી (અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ)
૯. ગુજરાતી લેખન : નિયતિ અંતાણી (અરુણોદય)
૧૦. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ.નટુભાઈ રાવલ (નીરવ પ્રકાશન,અમદાવાદ)

(10)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2024-25 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE :AR23MJDSCGUJ301B
SEMESTER : 03
COURSE NAME :ગુજરાતીસાહિત્યનોઈતિહાસ: મધ્યકાલીન- ૧

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External -50 Marks Internal -50 Marks

પાઠ્યક્રમના હેતુઓ : વિદ્યાર્થીઓ-

- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનોપરિચયમેળવે.
- મધ્યકાળનીરાજકીય,સામાજિકઅનેસાંસ્કૃતિકસ્થિતિથીપરિચિતથાય.
- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનીવિશેષતાઓઅનેમર્યાદાઓજાણે.
- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનાંઘડતરપરિબળોનેસમજે.
- મધ્યકાળનામહત્ત્વનાંઅનેગૌણકવિઓનોપરિચયમેળવે.
- મધ્યકાલીનગુજરાતીનાંસાહિત્યસ્વરૂપોઅનેસંલગ્નકૃતિઓનીજાણકારીમેળવે.

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
1	1	(૧) મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનીરાજકીય,સામાજિકઅનેધાર્મિકસ્થિતિ (૨) મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનાંઘડતરપરિબળો (3) મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનીવિશેષતાઓઅનેમર્યાદાઓ	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
2	2	(૧)પ્રાક્- નરસિંહયુગનુંજૈનઅનેજૈનેતરસાહિત્ય (૨) નરસિંહમહેતાનુંજીવનઅનેસાહિત્યિકપ્રદાન (3) મીરાંબાઈનુંજીવનઅનેસાહિત્યિકપ્રદાન	1	
3	3	મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યમાંસર્જકોનુંપ્રદાન:(ચારમાંથી કોઈપણ બે) (૧) હેમચંદ્રાચાર્ય(૨) પદ્મનાભ(3) ભાલણ (૪) વિશ્વનાથજાની(૫) વલ્લભમેવાડો(૬) પ્રીતમ (૭) ધીરોભગત(૮) ભોજોભગત	1	
4	4	કૃતિસમીક્ષા (ચારમાંથી કોઈપણ બે) (૧) ભરતેશ્વર- બાહુબલીરાસ(શાલિભદ્રસૂરિ) (૨) સિરિસ્થૂલિભદ્રફાગુ(જિનપદ્મસૂરિ) (3) વસંતવિલાસ. (અજ્ઞાત) (૪) હંસાઉલી(અસાઈત) (૫) રણમલ્લછંદ(શ્રીધરવ્યાસ) (૬) ત્રિભુવનદીપકપ્રબંધ(જયશેખરસૂરિ) (૭) પૃથ્વીચંદ્રચરિત(માણિક્યસુંદરસૂરિ)	1	

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતીસાહિત્ય(મધ્યકાલીન) : અનંતરાયરાવળ

૨. ગુજરાતીસાહિત્યનોઈતિહાસ– ૧-૨: ગુજરાતીસાહિત્યપરિષદ, અમદાવાદ

૩. ગુજરાતીસાહિત્યનીવિકાસરેખા– મધ્યકાલીન: ધીરુભાઈઠાકર

૪. મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્ય- પ્રવાહઅનેસ્વરૂપ: હસુયાજ્ઞિક

૫. મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનોઈતિહાસ: પ્રસાદબ્રહ્મભટ્ટ

૬. મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનોઈતિહાસ: રમેશએમ.ત્રિવેદી

૭. મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનોજ્ઞાનકોશ: પ્રતિભાશાહ

૮. મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનોઈતિહાસ: રતિલાલસાં. નાયક,સોમાભાઈવી. પટેલ,દમયંતીર.શુક્લ(અનડાપ્રકાશન,અમદાવાદ)

૯. અદ્વિતીયફાગુકાવ્ય' વસંતવિલાસ': ડૉ. પ્રસાદબ્રહ્મભટ્ટ– ' સંવિદ', AGAS , ૨૦૦૪

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC – 506

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : અર્વાચીન – ૧

એકમ : ૧ યુગ- અભ્યાસ :

૧. મધ્યકાલીન સાહિત્ય અને અર્વાચીન સાહિત્યનાં ભેદક લક્ષણો

૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ : ૨ યુગ- પરિબળો :

૧. સુધારકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો

૨. પંડિતયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો

૩. ગાંધીયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો

એકમ : ૩ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા :

૧. સુધારકયુગના સર્જકો : દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ

૨.પંડિતયુગના સર્જકો : કલાપી, ન્હાનાલાલ, બ.ક.ઠાકોર

૩. ગાંધીયુગના સર્જકો : સુન્દરમ્, ઉમાશંકર જોશી, પન્નાલાલ પટેલ

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ :

૧. કરણઘેલો	: નંદશંકર મહેતા
૨. સરસ્વતીચંદ્ર	: ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
૩. રાઈનો પર્વત	: રમણભાઈ નીલકંઠ
૪. પૂર્વાલાપ	: કાન્ત
5. તણખા મંડળ -૧	: ધૂમકેતુ
૬. યુગવંદના	: ઝવેરચંદ મેઘાણી
૭. અમાસના તારા	: કિશનસિંહ ચાવડા
૮. સત્યના પ્રયોગો	: ગાંધીજી
૯. જનમટીપ	: ઈશ્વર પેટલીકર
૧૦. હિમાલયનો પ્રવાસ	: કાકાસાહેબ કાલેલકર

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) લોહીનાં લયમાં સર્જાયેલું સાહિત્ય, ડૉ.દીનુ ચુડાસમા : ડિવાઈન પબ્લિકેશન

(૨) વિતક ઝંખે વહાલ, મણિલાલ.હ.પટેલ

(૩) જીંદગી જીવ્યાનો હરખ : મણિલાલ.હ.પટેલ

(૪) સમર્થ સર્જક જોસેફ મેકવાન : સં.હરીશ મંગલમ

(૫) જોસેફ મેકવાનનો વાર્તાલોક : ગુણવંત વ્યાસ, ડિવાઈન પબ્લિકેશન

49

२०२२-२३

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -509

OPTION – I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય (પદ્ય)

નિયતકૃતિ:

'શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો'

સંપાદક: ચિનુ મોદી

સતીશવ્યાસ,

પ્રકાશક: પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત ખંડકાવ્યો અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે.

(૧) વસંતવિજય – કાન્ત

(૨) ચક્રવાક મિથુન – કાન્ત

(3) ગ્રામમાતા – કલાપી

(૪) સુવર્ણદ્વારિકાનું સાગર નીમજ્જન – સુંદરજી બેટાઈ

(૫) એભલવાળો – દા.ખુ. બોટાદકર

(૬) છેલ્લી પૂજા – પ્રહલાદ પારેખ

(૭) શિખંડી – વિનોદ જોશી

(૮) બાહુક – ચિનુ મોદી

(૯) જટાયુ - સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર

એકમ : ૧ (૧) ખંડકાવ્યનું સ્વરૂપ – લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી ખંડકાવ્યોનો ઉદભવ અને વિકાસ

(3) ગુજરાતી ખંડકાવ્યક્ષેત્રે વિવિધ સર્જકોનું પ્રદાન

એકમ : ૨ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (સમગ્રકૃતિને કેન્દ્રમાં રાખીને)

એકમ : 3 ખંડકાવ્યની રસલક્ષી અને સ્વરૂપગત સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

(48)

CC-509

સંદર્ભ પુસ્તકો :

(૧) કરુણપ્રશસ્તિ : કાવ્યસ્વરૂપ – ડૉ. મેનાત્રાંડા – આદર્શપ્રકાશન

(૨) આપણાં કરુણપ્રશિસ્ત કાવ્યો – ડૉ.મેનાત્રાડા – આદર્શપ્રકાશન.

(૩) આપણું કાવ્યસાહિત્ય : પ્રકૃતિ અને પ્રવાહ – ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન.

પોલ

53

૬૨

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC – 510

OPTION – I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક નિબંધો અને કૃતિ સમિક્ષા

એકમ : ૧ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક) ગુણ: ૨૫

(૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ

(૨) મધ્યકાલીન ભક્તિકવિતા

(૩) મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગીકવિતા

(૪) મધ્યકાલીન ગુજરાતી પદ્યવાર્તા : સ્વરૂપ અને વિકાસ

(૫) મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન : સ્વરૂપ અને વિકાસ

(૬) મધ્યકાલીન લોકસાહિત્ય

એકમ : ૨ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક) ગુણ: ૨૫

(૧) ગુજરાતી સાહિત્ય પર ગાંધીવિચારધારાનો પ્રભાવ

(૨) ગુજરાતી રંગભૂમિ અને ગુજરાતી નાટ્યસાહિત્ય

(૩) ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતાવાદી વલણો

(૪) ગુજરાતી નિબંધમાં પ્રગટતી ગદ્યની વિવિધ તરેહો

(૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં મહાકાવ્યલેખનના પ્રયોગો

(૬) સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો

એકમ : ૩ કૃતિ સમીક્ષા : (ત્રણમાંથી એક) ગુણ: ૨૦

(૧) રખડુંનો કાગળ – મહેન્દ્રસિંહ પરમાર : લટ્ટર પ્રકાશન ,ભાવનગર

(૨) પશ્યંતીની પેલે પાર – જાતુષ જોષી : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન ,અમદાવાદ

(૩) આથમતાં અજવાળાં – ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ : આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ

(૪) અણધારી યાત્રા – યોગેશ જોષી: ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ

(૫) નાતો – મનોહર ત્રિવેદી : લટ્ટર પ્રકાશન ભાવનગર

સમીક્ષા અને અપઠિત
CC-510
52

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ – સુરેશ જોષી

(૨) ગુજરાતી કવિતાવૈભવ – મનસુખલાલ ઝવેરી

(૩) સાહિત્યનો આસ્વાદ – મણિલાલ. હ. પટેલ

(૪) સાહિત્યનો આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય – યોગીન્દ્ર જ. ત્રિપાઠી

(૫) રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતો, અને છંદઅલંકાર – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૬) અપઠિત લેખનકૌશલ અને પરિશીલન – નીતિન વડગામા

(૭) અંગવિષયક રૂઢિપ્રયોગો – બિપિન આશર

(૮) કાવ્યઆસ્વાદો – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૯) ગુજરાતી કવિતા : આસ્વાદ અને અવબોધ – બિપિન આશર

(૧૦) છંદ અને અલંકાર પરિચય – ચંદ્રશંકર ભટ્ટ

(૧૧) વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર – નટુભાઈ ઠક્કર

(૧૨) ૩૯ કાવ્યાસ્વાદો – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૧૩) ગુજરાતી કવિતા – આસ્વાદ અને અવબોધ : ડૉ. બિપિન આશર અને અન્ય

(૧૪) કાવ્યસમીક્ષા અને ગદ્યસમીક્ષા – બાબુ દાવલપુરા

(૧૫) સાહિત્યાયન – બાબુ દાવલપુરા

(52)

(55)

2022-23
થી...

81

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC –606

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ અર્વાચીન – ૨

એકમ : ૧ યુગ અભ્યાસ :

૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર (અનુગાંધીયુગ) યુગનાં ઘડતર પરિબળો

૨. આધુનિકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો

૩. અનુઆધુનિક (આધુનિકોત્તર) યુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો

એકમ : ૨ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા : (ત્રણમાંથી એક)

૧. જયંતિ દલાલ

૨. રાજેન્દ્ર શાહ

૩. સુરેશ જોષી

૪. ચંદ્રકાંત બક્ષી

૫. રઘુવીર ચૌધરી

૬. હિમાંશી શેલત

એકમ : ૩ સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા : (ત્રણમાંથી એક વિશે)

૧. નવલકથા

૨. ટૂંકી વાર્તા

૩. એકાંકી

૪. સોનેટ

૫. ખંડકાવ્ય

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ : (ચારમાંથી બે વિશે)

૧. છંદોલય	: નિરંજન ભગત
૨. અંગત	: રાવજી પટેલ
૩. દૂરના એ સૂર	: દિગીશ મહેતા
૪. સ્વપ્નતીર્થ	: રાધેશ્યામ શર્મા
૫. બાંશી નામની એક છોકરી	: મધુરાય
૬. મરી જવાની મઝા	: લાભશંકર ઠાકર
૭. અસૂર્યલોક	: ભગવતીકુમાર શર્મા
૮. મલક	: દલપત ચૌહાણ
૯. વિદિશા	: ભોળાભાઈ પટેલ
૧૦. રાજગઢી	: રામચંદ્ર પટેલ

(54)

સાહિત્યિક નિબંધો અને કૃતિ સમીક્ષા

CC-510

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) સાહિત્યિક નિબંધો – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૨) સાહિત્યિક નિબંધો અને લેખનકૌશલ્ય – સંપાદક : મફત ઓઝા , રતિલાલ સાં. નાયક

(૩) સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ . હ. પટેલ

(૪) સાહિત્યિક નિબંધસંચય – સંપાદક : રતિલાલ દવે , વિનાયક રાવલ

(૫) સંદર્ભ – સંપાદક : જયંત કોઠારી , ચિમનલાલ ત્રિવેદી

(6) યોગેશ જોષીની સાહિત્યસૃષ્ટિ – ડૉ. ભીખાભાઈ પટેલ

(૭) 'આથમતાં અજવાળાં' – ગઈકાલના ગામડાનો રમણીય અસબાબ * – યશોધર. હ. રાવળ,

'બુદ્ધિપ્રકાશ' સામયિક : જુલાઈ – ૨૦૧૬

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-101

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : પ્રશિષ્ટ કૃતિની વિભાવના:

૧. પ્રશિષ્ટ કૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ

૨. ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ

૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)

એકમ-૨ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧ (મધ્યકાલીન)

નિયત કૃતિ : 'પ્રેમપચીસી'
સંપાદક : ડૉ. નિરંજના વોરા
પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ-૩ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૨ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'અમૃતા'
સંપાદક : રઘુવીર ચૌધરી
પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ-૪ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧-૨ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ભાગ-૧ થી ૩), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ

૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર

૪. નવલકથા : સાહિત્યને સ્વરૂપ – સંપાદક : શિરીષ પંચાલ

૫. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા

૬. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો – સુમન શાહ

૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧) સં. દ્રષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી

૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ

૯. વિશ્વનાથ જાની – એક અધ્યયન : મહેન્દ્ર દવે

૧૦. અધીતઃ પર્વ-૧, સંપાદકોઃ જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય

૧૧. પ્રેમપચીસી : વિનોદ જોશી : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ

૧૨. અમૃતા – ચંદ્રકાન્ત શેઠ : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ

૧૩. ગુજરાતી નવલકથામાં પાત્રનિરૂપણકલા – રમેશ ર. દવે

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-102

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : નાટક

એકમ-૧ : (૧) નાટક : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

(૨) નાટક અને એકાંકી, નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા જેવાં સ્વરૂપો વચ્ચેના ભેદ-પ્રભેદ-સામ્યતા

એકમ-૨ : (૧) ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(૨) સુધારક અને પંડિતયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટકસર્જકો અને રચનાઓ

(૩) ગાંધીયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટયસર્જકો અને નાટ્યસર્જનો

(૪) આધુનિક યુગના નાટ્યસર્જકો અને તેમના નાટ્યસર્જનોનો પરિચય

એકમ-૩ :

નિયત કૃતિ : 'અંગૂલિમાલ'	
સંપાદક	: સતીશ વ્યાસ
પ્રકાશક	: પાર્શ્વ પ્રકાશન

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ-૪ : કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. અર્વાચીન ગુ.સા.નો ઇતિહાસ – ધીરુભાઇ ઠાકર

૨. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩ – સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે

૩. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪ – સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે

૪. નાટક વિશે – જયંતિ દલાલ, શ્રી જયંતિ દલાલ સ્મૃતિ સમિતિ.

૫. નાટક વિશે – રમણલાલ યાજ્ઞિક, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૬. નાટ્યકળા – ધીરુભાઇ ઠાકર, પોતે. પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૫

૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટકો અને અન્ય લેખો – રાજેન્દ્ર મહેતા અને અન્ય, તાદર્થ્ય- ઓક્ટો.-નવે. ૨૦૦૦

૮. નાટ્યસર્જક સતીશ વ્યાસ- સં. ચીમનભાઇ કોળી

૯. ગુજરાતી નાટક – સતીશ વ્યાસ

૧૦. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : મહેશ ચોક્શી

૧૧. બૃહદ નાટ્યલોક : જશવંત શેખડીવાળા

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-103

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને આધુનિકતા

એકમ-૧ : ૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ

૨. આધુનિકતાના પ્રેરક-ઉદ્ભાવક પરિબળો (પાશ્ચાત્ય અને ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં)

એકમ-૨ : આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ

(૧) અસ્તિત્વવાદ (૩) અસંગતિવાદ

(૨) પ્રતીકવાદ (૪) અતિવાસ્તવવાદ

એકમ-૩ : ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા :

(૧) ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા (૨) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં આધુનિકતા

(૩) ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા (૪) ગુજરાતી નાટકમાં આધુનિકતા

એકમ-૪ : નિયતકૃતિ : 'આધુનિક વાર્તા સૃષ્ટિ' (પસંદ કરેલી નવ વાર્તાઓ)

સંપાદક : મોહન પરમાર

સં.પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

(૧) રાક્ષસ (૬) ચોન્ટી

(૨) ચક્ષુઃશ્રવા (૭) સગી

(૩) કાલસર્પ (૮) ટુ થાઉઝન્ડ ટ્વેન્ટી (૨૦૨૦) લગી

(૪) પોટકું (૯) ફીફાકુંવરી

(૫) ન કૌંસમાં, ન.કૌંસ બહાર

એકમ-૫ : આ એકમમાં ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમનશાહ

૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઇ પટેલ

૪. આધુનિક કથાવિશ્વ (નવલકથા) સં. બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ

૫. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય – બિપિન આશર

૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર એબ્સર્ડ નાટકો- ડૉ. દમયંતી પરમાર

૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગો – મહેશ ચંપકલાલ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

૮. આધુનિક કવિતામાં ભાષકર્મ : સતીશ વ્યાસ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તો : જયંત કોઠારી : ગૂર્જર પ્રકાશન

૧૦. ચાર નવલકથાકારો : ભરત મહેતા : ડિવાઇન પ્રકાશન

૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર : શરીફા વીજળીવાળા

૧૨. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં સંનિધિકરણ : ભરત સોલંકી : પાર્શ્વ પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-104

પ્રશ્નપત્ર : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

એકમ-૧ : <u>લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય :</u>

૧. લોકવિદ્યાની વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ

૨. લોકવિદ્યાનાં લક્ષણો

૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ

એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્યની તુલના

૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ

૩. લોકસાહિત્ય અને લોકભોગ્ય સાહિત્ય (ભજન, ભરથરીગીતો)

એકમ-૩ : ૧. લોકકથાના અભ્યાસની સમસ્યાઓ

૨. કથાગીતનાં લક્ષણો

૩. લોકકથા અને કથાગીતની તુલના

એકમ-૪ : ૧. લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

૨. લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર

૩. લોકસાહિત્ય અને ઇતિહાસ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બે ના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. લોકવાઙ્મય: કનુભાઇ જાની, પ્ર. સૌ. યુનિ. રાજકોટ

૨. લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન – ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૩. લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય : નરેશ વેદ પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૪. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર – ડો. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ

૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ – ડો. બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૬. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૭. લોકસાહિત્ય ભણી – બિપિન આશર, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૮. લોકસાહિત્ય અને સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓ – ડો.પ્રશાંત પટેલ અને અન્ય

૯. લોકસંદર્ભ – ઉષા જ. મકવાણા, પ્ર. આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

१०. लोकसाहित्य विज्ञान : डो सत्येन्द्र

૧૧. લોકસાહિત્યની વિરાસત – જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ

૧૨. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ – ડો. હસુતાબેન સેહાણી, પ્ર.યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- I : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-105(A)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

એકમ-૧ : નારીવાદી અભિગમ :
૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૨ : નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિ અભ્યાસ :
નિયતકૃતિ : 'અસ્વપ્ન સુખીજીવન'
લેખક : જયંત ગાડીત
પ્રકાશન : ડિવાઇન પ્રકાશન

એકમ-૩ : દલિતવાદી અભિગમ:
૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૪ : દલિતવાદી અભિગમની કૃતિનો અભ્યાસ :
નિયતકૃતિ : 'વિસ્મય' (પસંદ કરેલી આઠ વાર્તાઓ)
લેખક : મોહન પરમાર
પ્રકાશન : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ :

૧. ઘરનું ઘર – જોસેફ મેકવાન
૨. ડર – દલપત ચૌહાણ
૩. નંદુ – દશરથ પરમાર
૪. છોડ – ધરમાભાઇ શ્રીમાળી
૫. જી. સાહેબ – પ્રવીણ ગઢવી
૬. ઘોડાર – મોહન પરમાર
૭. કમઠાણ – સંજય ચૌહાણ
૮. દલો ઉર્ફે દલસિંહ – હરીશ મંગલમ્

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના : સં. કલ્પના શાહ
૨. પ્રત્યાયન : ભી.ન.વણકર
૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ : પથિક પરમાર
૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા : મોહન પરમાર
૫. સર્જનપ્રક્રિયા અને નારીચેતના : ઉષા ઉપાધ્યાય
૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ : ઉર્વશી પંડ્યા
૭. ગુજરાતી કથા સાહિત્યમાં નારી ચેતના : હિમાંશી શેલત
૮. ગુજરાતી દલિત સા. રૂપરેખા: સં. નાથાલાલ ગોહિલ
૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબધ્ધતા : હરીશ મંગલમ્
૧૦. દલિત ચેતનાની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડદિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. નારીચેતના-સંવેદનની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડદિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૨. સ્ત્રી વિમર્શ : નિવ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૩. દલિતકથા વિમર્શ : કાન્તિ માલસતર : દલિત સા. અકાદમી

ગુજરાતી (૨૩) (1)

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-201

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન)

નિયત ગ્રંથકાર : દયારામ

એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ, સમકાલીન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.

૨. ગ્રંથકારનું જીવન અને ઉછેર

૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ-૨ : ૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક દ્રષ્ટિએ તેમના સાહિત્યકાર્યનો પ્રભાવ.

૨. સાહિત્યકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય.

૩. સાહિત્યકારના સમગ્ર સાહિત્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન

એકમ-૩ : સાહિત્યકારે ખેડેલાં સ્વરૂપોને કેન્દ્રમાં રાખીને તેમની સાહિત્યકૃતિઓની સમીક્ષા – મૂલ્યાંકન.

'વાંસલડી' : સં.સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ-૪ : ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો.

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગ્રંથ : ૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળ – અનંતરાય રાવળ

૩. આપણા કવિઓ – ખંડ:૧ – કે.કા.શાસ્ત્રી

૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક

૫. દયારામનો અક્ષરદેહ : ગો.મા.ત્રિપાઠી

૬. દયારામ : સુભાષ દવે : કુમકુમ પ્રકાશન

૭. દયારામનાં પદો : સુભાષ દવે : આદર્શ પ્રકાશન

૮. દયારામનાં અપ્રકાશિત પદો : જગદીશ શાહ : પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

(૨૪) (૨)

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-20

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

એકમ-૧ : ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર

૧. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

૨. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોનો પરિચય

૧) રીતિ વિચાર

૨) અલંકાર વિચાર

૩) ઔચિત્ય વિચાર

એકમ-૨ : ૧. ભરતનું રસસૂત્ર અને તેના અનુગામી કાવ્યશાસ્ત્રીઓએ કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા

૨. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર, સાધારણીકરણ, રસપ્રતીતિનાં વિઘ્નો

એકમ-૩ : ૧. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિભાવના

૨. ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર

એકમ-૪ : વક્રોકિત અને રમણિયતાનો સિદ્ધાંત

(અ) ૧. ભામહ, દંડી અને કુંતકની વક્રોક્તિ વ્યાખ્યા અને વિચારણા

૨. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર, વક્રોક્તિનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો

(બ) ૧. જગન્નાથની રમણીયતાની વિભાવના

૨. રમણીયતાનું સ્વરૂપ, કાવ્યના પ્રકાર, કાવ્યહેતુ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત – જયંત કોઠારી

૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ

૩. કાવ્યવિચાર – અનુવાદ : નગીનદાસ પારેખ

૪. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો – નગીનદાસ પારેખ

૫. રસ અને ધ્વનિ – નગીનદાસ પારેખ.

૬. ધ્વનિ – રમેશ શુક્લ

૭. રસસિદ્ધાંત – પ્રમોદકુમાર પટેલ

૮. વક્રોક્તિ વિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી

૯. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – ડો. બહેચરભાઇ પટેલ

૧૦. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – ડો. બહેચરભાઇ પટેલ

૧૧. ધ્વન્યાલોક – ડોલરરાય માંકડ

૧૨. સાહિત્યમીમાંસા : વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોશી

૧૩. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : રમેશ મ. શુકલ

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-203

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય

એકમ-૧ : ૧. ભારતીયતા : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ

૨. ભારતીયતાની વિભાવના અને લક્ષણો

૩.ભારતીયતા વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યમાં : રાષ્ટ્રીયતા, પશ્ચિમીકરણ, આધુનિકતા

એકમ-૨ : નિયત કૃતિ : (૧) 'ચિત્રલેખા'

લેખક : ભગવતીશરણવર્મા

અનુ. : કમલજીત સિંધા

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

એકમ-૩ : નિયત કૃતિ : (૨) 'તત્વમસિ'

લેખક : ધ્રુવ ભટ્ટ

પ્રકાશક : ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય

એકમ-૪ : નિયત કૃતિ : (૩) 'ગોરા'

લેખક : રવીન્દ્રનાથ ટાગોર; અનુવાદ – નગીનદાસ પારેખ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભારતીય સંદર્ભે – ડો. ચૈતન્ય દેસાઇ

૨. આધુનિક ભારતીય સાહિત્ય – અનુવાદ : જયંત બક્ષી

૩. રાષ્ટ્રીય એકતા ઔર ભારતીય સાહિત્ય – સંપા. યોગેન્દ્ર ગોસ્વામી

૪. અર્જિત : ડો. દીપક પટેલ

૫. ભારતીય સાહિત્ય – બળવંત જાની અને અન્ય

૬. કથા સાહિત્યમાં ભારતીયતા – સંપા. જગદીશચંદ્ર પટેલ

૭. ભારતીય શબ્દ અને સંવેદના – પ્રવીણ દરજી

૮. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત 'ગોરા' – સંપાદક : ભરત મહેતા

૯. સંસ્કૃતિ સંદર્ભ – સં. રઘુવીર ચૌધરી

૧૦. ભારતીય નવલકથા – બિપિન આશર

૧૧. ભારતીય નવલકથા – ભરત મહેતા

૧૨. ભારતીય નવલકથા-૧ : રમણલાલ જોશી: યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

૧૩. ભારતીય નવલકથા પરંપરા – ભોળાભાઇ પટેલ : રંગદ્વાર પ્રકાશન

૧૪. ભારતીય ઉપન્યાસ કી અવધારણા – આલોક ગુપ્તા – રંગદ્વાર પ્રકાશન

૧૫. નવલકથા : સંદર્ભકોશ : પ્રકાશ ગૂર્જર : ગૂર્જર પ્રકાશન

(૨)

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-204

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર

એકમ-૧ : ૧. લોકગીતની સંજ્ઞા અને વિભાવના
૨. લોકગીતનાં લક્ષણો
૩. લોકગીતના પ્રકાર

એકમ-૨ : લોકગીત : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
૧. રઢિયાળી રાત – ૧ – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨. ચંદર ઉગ્યે ચાલવું- પુષ્કર ચંદરવાકર
૩. ગુજરાતનાં લોકગીતો- ખોડીદાસ પરમાર
૪. વિવાવાજન – ડૉ. ઇન્દુ પટેલ

એકમ-૩ : ૧. લોકકથાની સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. લોકકથાના લક્ષણો
૩. લોકકથાના પ્રકાર

એકમ-૪ : લોકકથા: કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
(૧) રંગ છે બારોટ
ઝવેરચંદ મેઘાણી
(૨) ધરતીની અમીરાત
જયમલ્લ પરમાર
(૩) જવારા
પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ
(૪) હેંડો વાત માંડીએ
શાંતિલાલ આચાર્ય

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. લોકસાહિત્ય આલોક – જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૨. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર, સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૩. લોકકથાશાસ્ત્ર અને સંપાદન – સં. અમૃત પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. લોકવાર્તા સ્વરૂપ વિમર્શ, પ્રાંજલિ પટેલ , પ્ર.પાર્શ્વ પ્રકાશ, પ્ર.પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૫. લોકવાર્તા ઉદ્‌ભવ વિકાસ અને પ્રકાર – પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ – હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૭. વિવાવાજન – ડૉ. ઇન્દુ પટેલ, પ્ર. સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર,અમદાવાદ
૮. રંગ છે બારોટ, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૯. રઢિયાળી રાત – ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૧૦. ચંદર ઉગ્યે ચાલવું – પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૧. ગુજરાતનાં લોકગીતો – ખોડીદાસ પરમાર, પ્ર. સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
૧૨. લોકકથા પૃથક્કરણ અને ઘટનાદિ –સં.પિનાકિની પંડ્યા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૧૩. હેંડો વાત માંડીએ – શાંતિલાલ આચાર્ય, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૧૪. જવારા – પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ, રંગરૂપ પ્રકાશન, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(A)

પ્રશ્નપત્ર : અનુવાદિત સાહિત્ય

નિયત કૃતિ: 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'
લેખક : લક્ષ્મીનારાયણ ત્રિપાઠી
અનુવાદ : કિશોર ગૌડ
પ્રકાશક : ગંગા બા પરિવાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ-૧ : ૧. અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ
૨. અનુવાદની આવશ્યક્તા અને ઉપયોગીતા
૩. અનુવાદકની સજ્જતા

એકમ-૨ : ૧. અનુવાદના પ્રકાર
૨. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
૩. અનુવાદની મર્યાદાઓ

એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ
૨. પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ

એકમ-૪ : અનુદિત કૃતિનો અભ્યાસ : 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. નિવેદન – અનિલા દલાલ
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન – મોહનભાઇ પટેલ
૩. અનુવાદ કલા- અનુવઆદ : નવનીત મદ્રાસી
૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ : એક સંગોષ્ઠિ – સં. મોહનભાઇ પટેલ
૫. અનુવાદ, આધુનિકતા અને સાહિત્યિક સંશોધન – ડો. બી.એસ.પટેલ , ડિવાઇન પ્રકાશન
૬. પંડિતયુગનું અનુવાદ સાહિત્ય – નીલા પ્રવીણ ત્રિવેદી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. દલિત સાહિત્ય સમાજ વિમર્શ – સં.જયંતિ ચાવડા અને ગણપત સોઢા

૨૬

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-301

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)

એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. સર્જકનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
૩. ગ્રંથકારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ-૨ : સર્જક રાવજી : કવિ તરીકે :
કૃતિ : 'અંગત'
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન

એકમ-૩ : સર્જક રાવજી : નવલકથાકાર તરીકે
૧) અશ્રુઘર
૨) ઝંઝા
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન

એકમ-૪ : સર્જક રાવજી : વાર્તાકાર તરીકે
'રાવજી પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' પ્રકાશક – આદર્શ પ્રકાશન

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ભાગ-૧ થી ૬, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઇ ઠાકોર
૩. નવલકથા : સાહિત્ય અને સ્વરૂપ : સં. શિરીષ પંચાલ
૪. કથેતી : જયેન્દ્ર શેખડીવાળા : ડિવાઇન પબ્લિકેશન
૫. સર્જક રાવજી પટેલ : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન
૬. સર્જક રાવજી પટેલ : મણિલાલ હ. પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. રાવજી પટેલ : મહંમદ ઇસ્હાક શેખ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. અંગગત છવિ – જયેન્દ્ર શેખડીવાલા, ડિવાઇન પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-30૨

પ્રશ્નપત્ર : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

એકમ-૧ : ૧. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ.
૨. પ્લેટોની કળા વિભાવના
૩. એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના

એકમ-૨ : ૧. લોન્જાઇનસની ભવ્યતાની વિભાવના
૨. વર્ડ્ઝવર્થનો કવિતાવિચાર

એકમ-3 : ૧. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતા વિચાર
૨. કોલરીજનો કલ્પના વિચાર
(3) સાહિત્ય અને જીવનનો સંબંધ

એકમ-૪ : ૧. ટી.એસ.એલિયેટનો કવિતા વિચાર
૨. બેનેડેટ ક્રોંચેનો કવિતા વિચાર
(3) કવિતાના ત્રણ સૂર

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – બહેચરભાઇ પટેલ
૨. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા – જયંત કોઠારી
૩. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશસ્ત્ર – અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ઉદાત્તતત્વ – ચંદ્રશનકર ભટ્ટ
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન – શિરીશ પંચાલ
૬. ક્રોંચેનો કલાવિચાર – નગીનદાસ પારેખ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો – બહેચરભાઇ પટેલ
૮. સાર્ત્રનો સાહિત્ય વિચાર – સુમન શાહ
૯. કલામીમાંસા સન્નિધાન – સુમન શાહ
૧૦. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા –રમેશ ત્રિવેદી
૧૧. મેથ્યુઆર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર – ભરત મહેતા

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-303

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

એકમ-૧ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય – ૧

૧. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ

૨. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ, કાર્યક્ષેત્ર

૩. ભાષા અધ્યયનનું મહત્વ

૪. ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ

એકમ-૨ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય -૨

૧. શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ

૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ

(ધ્વનિવિજ્ઞાન, પદવિજ્ઞાન, અર્થવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન)

૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ

એકમ-૩ : ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ :

૧. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા, વાગ્અવયવોનું કાર્ય

૨. ધ્વનિ, ધ્વનિ ઘટક અને ઉપધ્વનિ ઘટક

૩. માન્ય ભાષા અને બોલી

૪. ભાષા મિશ્રણો : પિડજિન અને ક્રેઓલ

એકમ-૪ : ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા અભ્યાસ :

૧. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ

૨. રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક

૩. વાક્યગુણ (આકાંક્ષા-યોગ્યતા સંનિધિ)

૪. ગુજરાતની સરહદી બોલીઓ (ભીલી, ખાનદેશી, કચ્છી, મારવાડી)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી

૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન – પ્રબોધ પંડિત

૩. ગુજરાતી ભાષા :ઉદ્ગમ, વિકાસ અને સ્વરૂપ – ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૪. ભાષાવિજ્ઞાન ખંડ -૧ – ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૫. વ્યુત્પત્તિ વિચાર –ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૭. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિધ્ધાંત વિમર્શ – ડૉ. દિનેશ પટેલિયા

૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય – ડૉ. ઊર્મિ દેસાઇ

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-304

પ્રશ્નપત્ર : તુલનાત્મક સાહિત્ય

એકમ-૧ : ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ

૨. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર

૩. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વ સાહિત્ય : કૃતિ તુલના

૪. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ

એકમ-૨ : તુલનાત્મક કૃતિ અભ્યાસ :

નિયત કૃતિઓ:

(૧) માનવીની ભવાઇ
લેખક:પન્નાલાલ પટેલ

(૨) ગુડ અર્થ
લેખક: પર્લ બક
અનુ. નવનીત મદ્રાસી

પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

એકમ-૩ : કૃતિલક્ષી સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્ય – ધીરુ પરીખ
૪. સ્વાધ્યાય : ડો. દમયંતી પરમાર
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ – ધીરુ પરીખ
૬. ભારતીય નવલકથામાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ : એક તુલનાત્મક અભ્યાસ – ડો. મુકેશ વસાવા
૭. તુલનાસંદર્ભ: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૮. કૃતિગત: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૯. માનવીની ભવાઈ : મણિલાલ હ. પટેલ
૧૦. પન્નાલાલ પટેલ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સં.ડાં.બળવંત જાની વગેરે.

૨૫

M.A. SEMESTER- III : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-305(A)

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન અને ગતિવિધિ

એકમ-૧ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન માટે ક્ષેત્રકાર્ય (ફિલ્ડવર્ક) ની પદ્ધતિઓ (ઐતિહાસિક, ગ્રંથાલય, નિરીક્ષણ અને અન્ય)

૨. લોકસાહિત્યનું સંપાદન :

૧) વિષયની દ્રષ્ટિએ　　૩) પ્રદેશની દ્રષ્ટિએ

૨) સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ

એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન – સંપાદનની સમસ્યાઓ

૨. લોકવાર્તા સંપાદનની પદ્ધતિઓ અને વૈજ્ઞાનિક વર્ગીકરણ

એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી લોકગીતના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ

(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુંધી

એકમ-૪ : ૧. ગુજરાતી લોકકથાના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ

(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન પ્રકૃતિ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. એન.એસ.પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ, આણંદ

૨. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૩. તારણો અને તારતમ્ય : પરમ પાઠક, પ્ર. પોતે, વલ્લભ વિદ્યાનગર

૪. લોકસાહિત્યઃ તત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન – સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૫. લોકવાર્તા ઉદ્‌ભવ, વિકાસ અને પ્રકાર – પુષ્કર ચંદરવાકર

૬. મેઘાણી અને લોકસાહિત્ય – નલિન દેસાઇ, પ્ર. પોતે. પ્રકાશન, પેટલાદ

૭. લોકસાહિત્ય : સંપાદન અને સંશોધન – હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ

૮. ગુજરાતી લોકકથા – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર

૯. લોકસાહિત્યવિજ્ઞાન : ડૉ.સત્યેન્દ્ર

30

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-401

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા

એકમ-૧ : વિવેચન વિચાર :

૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો

૨. ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા – પરિચય

એકમ-૨ : વિવેચન વિકાસ- ૧

૧. સુધારક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

૨. પંડિત યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

૩. ગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

એકમ-૩ : વિવેચન વિકાસ- ૨

૧. અનુગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

૨. આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

૩. અનુ-આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

એકમ-૪ : વિવેચકોનું પ્રદાન:

૧. નવલરામનું વિવેચન

૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયાનું વિવેચન

૩. વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટનું વિવેચન

૪. સુરેશ જોષીનું વિવેચન

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન- જયંત કોઠારી

૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩.સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ

૪. આપણું વિવેચન સાહિત્ય – હીરા મહેતા

૫. વાત આપણા વિવેચનની –શિરીષ પંચાલ

૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક – સં. શિરીષ પંચાલ

૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી - સં. શિરીષ પંચાલ

૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ

૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ-૧,૨ : ઉમાશંકર જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ

૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી – સં. શિરીષ પંચાલ

૧૧. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) – શિરીષ પંચાલ

૧૨. વિવેચન સંદર્ભ – રમણ સોની

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-402

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ અભ્યાસ : વિશ્વ સાહિત્ય

નિયત કૃતિઓ

(૧) 'સિદ્ધાર્થ'

લેખક: હરમાન હેશ

અનુવાદ : અલકેશ પટેલ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) 'આગન્તુકા' (પસંદગીની વાર્તાઓ)

સંપાદક : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન

<u>અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ</u>

૧. કાબુલીવાલા	૫. એમિલીનું ગુલાબ
૨. ગુણવત્તાની જ વાત	૬. વરસાદમાં એક બિલાડી
૩. યુદ્ધ	૭. સાપ
૪. શ્રી બિન્નેની બપોર	૮. જુનિયસ માલ્ટબી

એકમ-૧ : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : અપરાજેય

એકમ-૨ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ: અપરાજેય

એકમ-૩ : વાર્તાઓનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીની)

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (પસંદગીની વાર્તાઓ આધારે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:
૧. વિશ્વનવલકથા : સુમનશાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો : ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન
૩. ભરતવાકય : ભરતમહેતા : રાવલ પ્રકાશન, પાટણ

32

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-403

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

એકમ-૧ : ભાષાવિકાસ ભુમિકા :

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત) થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો

૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્‌ભવ અને તેના વિકસ તબકાઓ

(અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન (ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય)

(બ) જૂની ગુજરાતીમાંથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

(ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

એકમ-૨ : ગુજરાતીના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :

૧. ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો

૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વંજનો

૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો

૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધ સ્વરો

૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

એકમ-૩ : ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :

૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષા અધ્યંયન

૨. ગુજરાતી ભાષા અધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન

૧. હેમચંદ્રાચાર્ય

૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયા

૩. કે. કા. શાસ્ત્રી

૪. ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૫. ડો. પ્રબોધપંડિત

૬. ડો. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

એકમ-૪ : અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :

૧. ગુજરાતની બોલીઓ (પટ્ટણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)

૨. વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

૩. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ

૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂરભાર, જંક્ચર, વચન, લિંગ, સહાયકારક ક્રિયારૂપો, નિપાત, કૃદંત સદર્ભે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

34

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-404

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ

એકમ-૧ : આ એકમમાં સાંપ્રતપ્રવાહો, પ્રકૃતિ – કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઇ કુદરતી કે માનવસર્જિત આફતના વિકલ્પે સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.

એકમ-૨ : કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા – રસલક્ષી મૂલ્યાંકન – આસ્વાદલેખન

એકમ-૩ : કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

વિકલ્પે

ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

એકમ-૪ : સાહિત્યકૃતિનું અવલોકન (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિ સમીક્ષા પૂછાશે)

૧. નવનિધિ : બળવંત જાની : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. ફૂલની ચરી : જિ.કા.વ્યાસ : રન્નાદે પ્રકાશન

૩. મને ટાણા લઇ જાવ – માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર

૪. તરસ્યા મલકનો મેઘ – મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ-૫ : વિરામચિહ્નો– લેખન ચિહ્નોની ઓળખ:

આ એકમમાં લેખનમાં વપરાતાં વિવિધ લેખન ચિહ્નો-વિરામ ચિહ્નોનો વિદ્યાર્થીએ પરિચય કરવાનો રહેશે. વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો પૂછાશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઇ પણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

• અભ્યાસક્રમમાં નીચેનાં વિરામચિહ્નો–લેખનચિહ્નો સુચિત કરવામાં આવે છે:

૧) પૂર્ણવિરામ , ૨) અલ્પવિરામ, ૩) અર્ધવિરામ, ૪) ગુરુવિરામ, ૫) આશ્ચર્ય ચિહ્ન, ૬) પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન, ૭) અવતરણ ચિહ્ન, ૮) લોપ ચિહ્ન, ૯) વિગ્રહરેખા, ૧૦) શબ્દતૂટક (હાઇફન), ૧૧) પોલું મીંડું, ૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક), ૧૩) ફૂદડી, ૧૪) ટપકાં (ઇલિપ્સિસ), ૧૫) એજન (ડિટ્ટો), ૧૬) કૌંસ, ૧૭) મોરપગલું (કાકપદ ચિહ્ન)

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યિક નિબંધો: સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૨. સંદર્ભ: સંપાદક : જયંત કોઠારી

૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી

૪. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઇ

૫. સાહિત્યાયન : બાબુ દાવલપુરા

૬. કાવ્યાસ્વાદ : સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી

૭. સાહિત્યિક નિબંધ સંચય: સં. રતિલાલ દવે.

૮. કૃતિ સમીપે: સં. ઉત્પલ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. વિચાર વિસ્તાર : કલ્પેશ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૧૦. ગદ્ય અને પદ્ય આસ્વાદ : ડો. ભરત ઠાકર, આદર્શ પ્રકાશન

૧૧. ગુજરાતી વ્યવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી : અરુણોદય પ્રકાશન

૧૨. વ્યાકરણ વિમર્શ : નિયતિ અંતાણી : અરુણોદય પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- IV : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-405(A)

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૧ :

૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી

૨. પુષ્કર ચંદરવાકર

૩. દુલેરાય કારાણી

એકમ-૨ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૨ :

૧. ભગવાનદાસ પટેલ

૨. શંકરભાઇ તડવી – રેવાબેન તડવી

૩. જયાનંદ જોશી

એકમ-૩ : ઉત્તર ગુજરાતના સંશોધકો:

૧. જયંતિલાલ દવે

૨. પ્રેમજી પટેલ

૩. વીરચંદ પંચાલ

એકમ-૪ : લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો

૧. કનુભાઈ જાની

૨. હસુ યાજ્ઞિક

૩. બળવંત જાની

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. વનસ્વર – બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર

૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ – બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૩. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુયાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૪. ભીલી લોકકૃતિઓ અને સંસ્કૃતિ – દીપક પટેલ

૫. મારી લોકયાત્રા વિશે – સં. પ્રેમજી પટેલ, અરાવલી પ્રકાશન

૬. મેઘાણી સાહિત્યની ભૂમિકા – ભરત મહેતા, ડિવાઇન પ્રકાશન

૭. લોકસાહિત્યના સંશોધક – સં. પુષ્કર ચંદરવાકર : અમૃતજાદવ

૮. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ – પ્રાંજલિ પટેલ

૯. અધીત પર્વ – ૪ : સં.જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા વગેરે.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
IDEA OF BHARAT

Course Code : AR23MJDSCHIS101
Total Credit : 04 / Week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

Programme Outcome:

1. Knowledge of our history and heritage through which significant development in the history of the Indian sub continent from earliest.
2. Respect for national ethic, human values and ideals constitutional values.

Course OutCome:

1. Students will acquire knowledge regarding the primitive life
2. They can gather knowledge about the society, culture, religion and political history of ancient India.

HNGU – PATAN
History Sem-I Major Discipline (AR23MJDSCHIS101)
Idea of Bharat (NEP)

Unit-1 : Concept of Bharatvarsh :

- Understanding of Bharatvarsh
- The Glorious literature of Ancient India : Ved, Vedanga, Upanishads, Smriti, Puranas.
- Jain and Buddhist Literature.

Unit-2 : Indian Knowledge Tradition :Art and Culture.

- Development of Language and Script: Brahmi, Kharoshti, Prakrit, Pali& Sanskrit.
- Salient Features of Indian Arts and Culture
- Ancient Indian Educational System.

Unit-3 : Dharma, Philosophy and Idea of Vasudhaiva Kutumbakam

- Indian Perspectives on Religion and Philosophy
- The concept of vasudhaiva Kutumbakam : The Human Family, Society and World.
- The concept of Janpada and Gram swarajya.

Unit-4 : Science, Environment, Medical Science and Indian Economic Traditions.

- Science and Technology inAncient India.
- Health Consciousness : Ayurveda, Yoga and Naturopathy.
- Trade Relations of India With Other Countries.

Reference Books:

1. A.S. Altekar, Education in Ancient India, Nand Kishors & Bros. Varasani, 1944.
2. Bhagvdatt : Brahad Bharat Ka Itihas, Pranav Prakashan, New Delhi
3. Narendra Mohan : Bharatiya Sanskruti, Prabhat Prakashan, Delhi 2005
4. Satish Chandra Mittal : Bharatiya Sanskruti ke char adhyay, akhil bharatiya itihas sankalan yojana, Delhi 2018
5. R.K. Shrivastava : Prachin Bharat ka Itihas tatha Sanskruti
6. ડૉ. હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી – પ્રાચીન ભારતનો ઈતિહાસ – ભાગ -૧, ભાગ-૨, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
HISTORY OF WORLD CIVILIZAITON

Course Code : AR23MJDSCHIS101A
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

Programme Outcome:

1. Tolerance a basic narrative of historical events in a specific region of the world in a specific time frame.
2. To Understand & evaluate different historical ideas, various arguments and point of view.
3. To develop an appreciation of themselves & of other through the study of the past in local, regional, national and global context.

Course Outcome:

1. Students will acquire knowledge about the evolutionof human society and transformation of ancient civilization.
2. They can gather knowledge about the origin, features, nature and class composition of various societies.
3. They can compare to each and other among the several societies of the world.

HNGU – PATAN
History Sem-I Major Discipline (AR23MJDSCHIS101A)
Early History of World Civilization

Unit-1 : Early History of World Civilization:

- Egyptian Civilization : Development of Art, Architecture and Religion.
- Mesopotamia Civilization : Sumerian, Babylonian, and Assyrian : Society, Religion, Law, Architecture, Administration and Education.
- Persian Civilization : Social and Economic condition.

Unit-2 : Classical Greece.

- Homer Age: Development of Classical Greece.
- Greece : Persian war and the Peloponnesian war
- Age of Pericles: The Development of Society, Science, Art, Architecture and Philosophy in Greece.

Unit-3 : Roman Empire – Rise of Christianity.

- Rise and evolution : Roman Republic and Roman Law.
- Imperial age in Rome.
- The Rise,Establishment, Development of Christian Religion

Unit-4 : Rise of Islam - Early Medieval Europe.

- The Rise of Islam : Development and Influence.
- Crusades and their effects on Europe.
- Religion and Society in Pre-medieval Europe.

Reference Books:

1. Durrant Will : Our Oriental Heritage : The story of Civilization II volume
2. Goyal S.R. : Vishwa ki Pracheen Sabhyatayen, Kusumanjali Prakashan, 1963.
3. Ray, U.N.: Vishwa Sabhyata ka Itihas: Lok Bharti Prakashan.
4. Sharma, Manoj: History of World Civilization, Anmol Publication, New Delhi 2005
5. આચાર્ય નવિન ચંદ્ર - પરમાર થોમસ : જગતની અગ્રગણ્ય સભ્યતાઓ.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
CULTURAL HERITAGE OF GUJARAT

Course Code : AR23MDCHIS103
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

HNGU – PATAN
History Sem-I Multi Discipline Course (AR23MDCHIS103)
Cultural Heritage of Gujarat

Unit :1

- Cultural Heritage and its Importance
- Importance of Cultural Heritage in Difference Sectors from Indian Perspective
- Cultural Heritage of Gujarat- An Overview

Unit:2

- Folk Dance of Gujarat Giving an overview of the Folk Life
- Gujarat's Indoor Fairs, Lakes, Ponds, Artistic Gardens
- Drama of Gujarat as well as important Dramatists

Unit : 3

- Gujarati music and famous musicians
- Painting of Gujarat as well as famous painter
- Sculptures architecture of Gujarat as well as famous architects

Unit : 4

- The Chief poet of Gujarati literature-Contribution of writers
- Literary Institution of writers

References:

1. સ્વર્ણિમ ગુજરાત – 2010- ડૉ.કલ્યાણસિહ ચમ્પાવત
2. મદયકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય નો વારસો
3. વિશ્વ પ્રસિધ્ધ મહિલાઓ:- રાજેંદ્ર દવે ,પ્રવિણ પુસ્તક ભડાર
4. ગુજરાતની અસ્મિતા – રજની વ્યાસ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
GANDHIJI's DHARMDARSHAN

Course Code : AR23IKSHIS105
Total Credit : 02 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 25
Internal : 25

Effective from June-2023-24 Under NEP

HNGU – PATAN
History Sem-I Value Added Course(IKS) (AR23IKSHIS105)
Gandhiji's Dharmdarshan

Unit-1 : Ancient Religions

- Motivating factors in Gandhiji's life-formation.
- Origins of Gandhiji's philosophy
- Gandhiji's concept of Ram Rajya

Unit-2 : Arcane Religions

- Gandhiji and Brahmo Samaj
- Gandhiji and Arya Samaj
- Swami Dayananda and Arya Samaj

Unit-3 : Formulation of religious rites

- Influence of Ramayana and Bhagwat on Gandhiji
- Influence of Theosophy on Gandhiji
- Srimad Rajachandra spiritual master

References:

1. Gandhiji - Hind Swaraj
2. Mathurdas Trikamji – Mahatma Gandhi Thoughts
3. Dr. Prafulla Brahmabhat – Motivating Factors in Gandhi's Life, History Parishad, Ahmedabad
4. M.J. Patel – Dharmadarshan of Gandhiji
5. Dr. Lalit S. Patel, 'Mahatma Gadhni : Life, Works & Philosophy', 2020

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – III

History (Core C.C. -303)

History of India (From 650 A.D. to 1206 A.D.)

(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1 Post Gupta Era

1. The Kanauj
2. Gurjar Pratiharas of Rajasthan
3. Gadhavals
4. Chauhans of Delhi

Unit – 2

1. Palas and Senas of Bengal
2. Gangs and Chadellas
3. Paramaras and Chalukyas

Unit – 3

1. Rastrakutas
2. Chalukyas
3. Pallavas
4. Cholas

Unit – 4

1. Social and Economic condition of Rajputas
2. Religion and Philosophy
3. Art and Culture

Suggested Reading:

1. Majumdar R.C. — The History and Culture of the Indian People Vol. I- II
2. Raoson E. — The Cambridge History of India Vol. I, II
3. Raichaudhary H. — Political History of Ancient India
4. Tripathi R. C. — (1) Ancient India
   (2) Cultural History of India, I, II.
5. David D.A. & Others: — History of Culture of Ancient India.
6. Thapar Romila — Ancient India Social History – Some interpretations

❖ <u>ગુજરાતી પુસ્તકો :</u>

૧. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ – પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૨. ડૉ. ધારૈયા આર. કે. – પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૩. જવાહરલાલ નહેરુ – મારૂં હિન્દનું રેખાદર્શન
૪. મનુભાઇ પંચોલી – આપણો વૈભવ અને વારસો
૫. સત્યકેતુ વિદ્યાલંકાર – પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિ ઔર ઉસકા ઇતિહાસ
૬. લુંનિયા બી. એન. – પૂર્વ મધ્યકાલિન ભારત કા રાજનૈતિક ઓર સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – III

History (Core C.C. -304)

World History (From 1870 A.D. to 1920 A.D.)

(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1

1. Nationalism
2. Unification of Germany and Italy
3. Meiji Rule of Japan and Modernization

Unit – 2

1. Chinese Revolution of 1911
2. World War I : Causes and Effect
3. Paris Peace conference

Unit – 3

League of Nation

1. Origin, Aims and Organs
2. Contribution in World Peace
3. Causes of Failure

Unit – 4

1. Russian Revolution of 1917
2. Causes and Effects on Russia and World
3. New Economics Policy of Lenin

Suggested Reading:

1.	Weach W. H.	:	History of the World
2.	David A. H.	:	An outline History of the World
3.	નહેરૂ જવાહરલાલ	:	જગતનાં ઇતિહાસનું દર્શન
4.	ભટ્ટ દેવેન્દ્ર	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
5.	શેઠ સુરેશ સી	:	વિશ્વની ક્રાંતિઓ
6.	ફિશર એચ	:	યુરોપ નો ઇતિહાસ, ભાગ ૧ અને ૨ અનુ. દેસાઇ કિકુભાઇ
7.	જ્ઞાનગંગોત્રી ભાગ ૧૨	:	ક્રાંતિ દર્શન
8.	ડો. મંગુભાઇ પટેલ	:	વિશ્વક્રાંતિઓ અને રાષ્ટ્રીય આંદોલન
9.	કે.બી. બાજપેયી	:	સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા કા ઇતિહાસ

5

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – III
History (Core C.C. -305)
History of India (From 1206 A.D. to 1526 A.D.)
(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1

1. India on the eve of establishment of Delhi Sultanate
   - Political condition
   - Social condition
   - Economics condition

Unit – 2

Dynasties of Delhi sultanate

1. Gulams,
2. Khiljis,
3. Tughlak,
4. Saiyad and Lodhis

Unit – 3

1. Administration of Sultanate period વહીવટીતંત્ર સલ્તનતયુગ
2. Bhakti and Sufi Movements
3. Art and Architecture

Unit – 4

1. Vijaynagar and Empire
2. Art & Architecture of Vijaynagar dynasty

❖ <u>Suggested Reading:</u>

1.	R.C. Majmudar & Others	: The History and Culture of Indian People Delhi Sultanate Vol. III Bhartiya Vidya Bhavan
2.	Sir Haig Woolsely	: Cambridge History of India Vol. III
3.	Dr. Ishwari Prasad	: A Short History of Muslim Rule in India
4.	Dr. Tripathi R. S.	: Some Aspects of Muslim Administration
5.	Dr. A. L. Shrivastava	: The Delhi Sultanate

❖ <u>ગુજરાતી પુસ્તકો :</u>

૧. ડૉ. છોટુભાઇ નાયક	– મધ્યયુગીન ભારત ખંડ – ૨
૨. પરીખ પી. એસ.	– (૧) ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (૨) મધ્યકાલીન ભારતમાં આર્થિક જીવન અને સંગઠન
૩. આચાર્ય ન.આ.	– ભારતમાં વૈષ્ણવધર્મ અને શાક્ત સંપ્રદાય

❖ <u>હિન્દી પુસ્તકો :</u>

૧. ડૉ. શ્રીવાસ્તવ એસ. – દિલ્હી સલ્તનત

૨. લુંનિયા બી. એન. – પૂર્વ મધ્યકાલિન ભારત કા રાજનૈતિક એવમ સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

૩. ડૉ. મહાજન વિદ્યાધર – દિલ્હી સલ્તનત કા ઇતિહાસ

B.A. Sem-1 Psychology

AR23MJDSCPSY101 - Basic Psychological Process -I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY101	Course Title : Basic Psychological Process-I	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	The objectives of this course are: • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying Motivation, Emotion, sensation, perception and Attention • To understand the dynamics of Motivation, Emotions, Perception and Attention • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
1	Describe the evolution of psychology and gain basic knowledge about Psychology
2	Identify the various approaches, fields, and subfields of psychology along with their major concepts and important figures
3	Describe the value of psychology and possible careers paths for those who study psychology
4	Critically evaluate and identify determinants of motivation
5	Evaluate and understand the different human emotions
6	Describe the Attention and determinants of Attention
7	Differentiate between sensation and perception
8	Explain the process of Perception
9	Students will understand the fundamental mental processes which are base for behavior

B.A. Sem-I Psychology

AR23MJDSCPSY101A - DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY- I

<table>
<tr><td colspan="2">Programme/Class: Certificate</td><td colspan="2">Year : First</td><td>Semester : 01</td></tr>
<tr><td colspan="5">Subject : Psychology Program Code: ARTUG107</td></tr>
<tr><td colspan="3">Course Code : AR23MJDSCPSY101A</td><td colspan="2">Course Title : Developmental Psychology-I</td></tr>
<tr><td colspan="3">Credit : 4</td><td colspan="2">COURSE CATEGORY : MAJOR</td></tr>
<tr><td colspan="3">Max. Marks : 30 + 70</td><td colspan="2">Min. Passing Marks : 12 + 28</td></tr>
<tr><td colspan="5">Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0</td></tr>
</table>

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named developmental psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further development of next core course. The unit no.1 to 4 are sets according to human development which covers life span of human being, up to unit 4 teacher will teach physical development of child. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it.

Course Objectives:

1. To acquaint students with the knowledge of human development and developmental processes along with theories.
2. To facilitate awareness of the methods of study to understand child development.
3. To provide students with an awareness about the various stages in physical, cognitive, emotional and social development in infancy and childhood.

Course Outcomes:

1. In first part of developmental psychology student will come to understand basic concept of development and Growth. Student will come to understand child development; what factors are effectives in development of child.
2. Unit - 2 will introduce to Prenatal Development and complex blend of genetic and environmental influences that leads parents and children to be both alike and different. student understand genetic code. Which cell create sex of child and how? How the baby is delivering normal way.

B.A. Sem-1 Psychology

AR23MIDSCPSY102 - Basic Psychological Process -I

Programme/Class: Certificate		Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107			
Course Code : AR23MIDSCPSY102		Course Title : Basic Psychological Process-I	
Credit : 4		COURSE CATEGORY : MINOR	
Max. Marks : 30 + 70		Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0			

COURSE OBJECTIVES	The objectives of this course are: • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying Motivation, Emotion, sensation, perception and Attention • To understand the dynamics of Motivation, Emotions, Perception and Attention • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
1	Describe the evolution of psychology and gain basic knowledge about Psychology
2	Identify the various approaches, fields, and subfields of psychology along with their major concepts and important figures
3	Describe the value of psychology and possible careers paths for those who study psychology
4	Critically evaluate and identify determinants of motivation
5	Evaluate and understand the different human emotions
6	Describe the Attention and determinants of Attention
7	Differentiate between sensation and perception
8	Explain the process of Perception
9	Students will understand the fundamental mental processes which are base for behavior

B.A. Sem-II Psychology

AR23MJDSCPSY201 - Basic Psychological Process -II

Programme/Class: Certificate	**Year : First**	**Semester : 02**
Subject : Psychology **Program Code: ARTUG107**		
Course Code : AR23MJDSCPSY201	**Course Title : Basic Psychological Process-II**	
Credit : 4	**COURSE CATEGORY : MAJOR**	
Max. Marks : 30 + 70	**Min. Passing Marks : 12 + 28**	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	The objectives of this course are: • The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors whichinfluence them. It will also focus come basic processes areas of Psychology. • Learn to use Psychology and other information sources. • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life. • The student will come to understand various types of learning. • Student will get information regarding Reinforcement and its schedule for shaping animal and human behavior. • Student will get information of memory and utilization of it. • Student will define various types of aptitude and its efficacy. • Will come to know his/her own interest and aptitudes • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying learning, memory, individual differences, intelligence and personality • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others

Sr. No	**COURSE OUTCOMES**
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
At the end of this paper students will be able to understand further the fundamental processes underlying human behavior such as Learning, Memory, intelligence, personality and apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others.	
1	Explain learning and the process of classical conditioning.
2	Explain operant conditioning, reinforcement and punishment.
3	Describe the process of memory.
4	Explain and give examples of forgetting and memory failure.
5	Recognize and apply memory-enhancing strategies.
6	Describe personality theories and assessment of personality

Details of Modules

Modules	**Content/ Topic**	**No of Hours**	**Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)**
Unit: 1 LEARNING– શિક્ષણ	1. Definition of Learning– શિક્ષણની વ્યાખ્યા 2. Classical Conditioning– શાસ્ત્રીય અભિસંધાન 3. Operant Conditioning– કારક અભિસંધાન 4. Difference between Classical Conditioning and Operant Conditioning શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અને કારક અભિસંધાન વચ્ચેનો તફાવત 5. Cognitive Learning (Insight Learning) બોધાત્મક શિક્ષણ (આંતરસૂઝયુક્ત શિક્ષણ) 6. Factors Influencing Learning/Determinants of Learning શિક્ષણને અસર કરતા ઘટકો/શિક્ષણના નિર્ધારકો	12	Lecture & Demonstration
Unit: 2	1. Meaning of Memory– સ્મૃતિ(સ્મરણ)નો અર્થ	11	Lecture & Demonstration

B.A Sem-II Psychology

AR23MJDSCPSY201A - DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY-II

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 02
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY201A	Course Title : Developmental Psychology-II	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named developmental psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further development of next core course. The unit no.1 to 4 are sets according to human development which covers life span of human being, up to unit 4 teacher will teach physical development of child. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it.

Course Objectives:

1. To provide an overview of the role of physical, cognitive and psycho-social development of adolescents.
2. To facilitate understanding the developmental changes in various stages of adulthood.
3. To provide students with an awareness about the Atypical development including Gifted, Mental retarded and Handicapped.

Course Outcomes:

1. In first part of developmental psychology will cover the overall adolescence development including Physiological changes, interests, attitudes and beliefs.
2. Unit - 2 will cover theCharacteristics of the infant stage and how the child develops in the Adulthood as well as patterns of child development in pre-Adulthood and Middle Adulthood.
3. Unit-3 will cover theCharacteristics of the Old age and changes duringold age as well as patterns of development in Old Age and Problems of Old Age.
4. Unit 4 will cover the Atypical development including Gifted, Mental retarded and Handicapped.

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
UNIT-1 તરુણાવસ્થાનોવિકાસ Adolescence development	1. તરુણાવસ્થાનીવ્યાખ્યા, લાક્ષણીકતાઓઅનેતરુણાવસ્થાનોવિકાસ Definition, Characteristics and development of adolescence 2. તરુણાવસ્થામાંપ્રવેશનાનિર્ણાયકધોરણો Determinants of adolescence entry 3. તરુણાવસ્થામાંથતાશારીરિકફેરફારો Physiological Changes during adolescence 4. તરુણાવસ્થાદરમિયાનરુચિ, વલણઅનેમાન્યતામાંપરિવર્તન Changes in interests, attitudes and beliefs during	12	Lecture & Demonstration

U.G. COURSES IN SANSKRIT CHOICE BASED CREDIT SYSTEM

SEMESTER: 1

COURSE TYPE	COURSE	COURSE NAME	CREDIT	WORK HOURS WEEK
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR	DSCM-101	नीतिशतकम्	4	4
	DSCM-101-A	स्वप्नवासवदत्तम्	4	4
MINOR	MI-102	नीतिशतकम्	4	4
MULTI DISCIPLINARY COURES	MD -103	कुमारसंभवम् – सर्गः 5	4	4
ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)	AEC-104	पञ्चतन्त्रम् (नियतांशः – मित्रभेद -1 थी 4 वार्ता)	2	2
COMMON VALUE ADDED COURSE	CVAC-105	श्रीमद्भगवद्गीता (तृतीयः एवं दसम, अध्यायः)	2	2
SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE	SEC-106	योग परिचय (यम, नियम, आसन अने प्राणायम)	2	2

U.G. COURSES IN SANSKRIT CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER: 2

COURSE TYPE	COURSE	COURSE NAME	CREDIT	WORK HOURSE WEEK
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR	DSCM-201	रघुवंशम् – सर्गः-1	4	4
	DSCM-201-A	श्रीमद्भगवद्गीता (1 तः 6 अध्यायाः)	4	4
MINOR	MI-202	रघुवंशम् – सर्गः-1	4	4
MULTI DISCIPLINARY COURES	MD-203	विक्रमोर्वशीयम्	4	4
ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)	AEC-204	हितोपदेशः (नियतांशः – मित्रलाभः । (1 थी 4 वार्ता)	2	2
COMMON VALUE ADDED COURSE	CVAC-205	श्रीमद्भगवद्गीता (द्वादशः एवं षोडशः अध्यायः)	2	2
SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE	SEC-206	योगपरिचय-(प्रत्याहार, धारणा, ध्यान अने समाधि)	2	2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 101 – मुक्तककाव्य (Muktak Kavya)
नीतिशतकम्
SEMESTER: 1
PROGRAM CODE-ARTUG103
SUBJECT CODE-AR23MJDSCSAN101 (MAJOR)
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Nitiliterature including the text readings of the 'Neetishatakam'

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behavior.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	નિયત 15 શ્લોકો (1 થી 15)	1	1
2	Unit-2	નિયત 15 શ્લોકો (16 થી 30)	1	1
3	Unit-3	નિયત 15 શ્લોકો (31 થી 45)	1	1
4	Unit-4	નિયત 15 શ્લોકો (46 થી 60)	1	1
		0.નિર્ધારિત શ્લોકોની સૂચિ નીચે આપવામાં આવી છે.		

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - DSCM- SANS - 102 -A-Sanskrit Drama (स्वप्नवासवदत्तम्)

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

AR23MJDSCSAN CODE-101-A (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to acquaint students with most famous drama of Sanskrit Literature.

2. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.

2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.

3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.

4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	નાટ્યકાર ભાસનું-જીવન, સમય, અને કવન, તથા વિશેષતાઓ અને स्वप्नवासवदत्तम् (अङ्कः1)	1	1
2	Unit-2	स्वप्नवासवदत्तम् (अङ्कः 2 – 3 - 4)	1	1
3	Unit-3	स्वप्नवासवदत्तम् (अङ्कः 5 – 6)	1	1
4	Unit-4	સંસ્કૃત-નાટકનાં લક્ષણો, ઉત્પત્તિ અને વિકાસ, નાટ્યકારભાસ, ભાસનો મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ (Self-study).	1	1

Reference:

1. भासनाट्यचक्र, आचार्य बलदेव उपाध्याय

2. भासनाट्यचक्र, गंगासागरराय,चौखम्बा संस्कृतसंस्थान, वाराणसी

3. ભાસના રૂપકોનું અનુશીલન,
ડૉ.વસન્તકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતીપ્રકાશન,અમદાવાદ

4. दशरूपकम्-સંપાદક, ડૉ. આર.પી. મહેતા, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ, 2010-11

5. સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વીનાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

6. संस्कृतनाट्यसमीक्षा, લેખક, ડૉ. ડી.જી. વેદિયા, ડૉ. દિલખુશપટેલ, ડૉ. મંજુલા વીરડિયા, ભારતપ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્રથમઆવૃત્તિ, 2012

Further Reading:

1.https://youtu.be/ndEDghz6kDs

2.https://youtu.be/oeZaOuTg8uk

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 102 – मुक्तककाव्य (Muktak Kavya)

नीतिशतकम्

SEMESTER: 1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MIDSCSAN102 (MINOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Nitiliterature including the text readings of the 'Neetishatakam'

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behavior.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	નિયત 15 શ્લોકો(1 થી 15)	1	1
2	Unit-2	નિયત 15 શ્લોકો(16 થી 30)	1	1
3	Unit-3	નિયત 15 શ્લોકો(31 થી 45)	1	1

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - : MULTIDISCIPLINARY COURES

MD- SANS - 103-Sanskrit Epic

Selections from the Epics of Kalidas

(कुमारसम्भवम् - नियतांशः) सर्ग–5

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MDCSAN103

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	**(04 Period/Week)**	**Theory**	**External-50 Marks**
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1.This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.

2.It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.

3.The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

4. Aim of Sanskrit grammar is students know the basic concepts of Sanskrit grammar and linguistic.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.

2. Students would be know basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.

3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.

4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.

5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	कुमारसम्भवम् - सर्ग - 05 (श्लोक 1 थी 30)	1	1
2	Unit-2	कुमारसम्भवम् - सर्ग – 05 (31 श्लोकथी 60)	1	1
3	Unit-3	कुमारसम्भवम् - सर्ग – 05 (61 श्लोकथी 86)	1	1
4	Unit-4	सं.महाकाव्यना लक्षणो कुमारसंभवम्नुंमूल्यांकन तथा सामाजिक एवं सास्कृतिक महत्त्व अने सं.पंचमहाकाव्यनो परिचय. ***(Self-study)***	1	1

Reference:

1. कुमारसम्भवम्, (સર્ગ -3 , ૫), સગ્ધરાનાન્દી, મહાજનપબ્લીશિંગહાઉસ, અમદાવાદ.

2. कुमारसम्भवम्, नेमिचन्द्रशास्त्री, मोतीलालबनारसीदास, दिल्ली.

3. Kumarasambhavam, M. R. Kale (Ed.) Motilala Banarasidas, Delhi.

4. कुमारसम्भवम्, સંપાદક, ગૌતમ પટેલ, સંસ્કૃતસાહિત્યઅકાદમી, ગાંધીનગર

5. મહાકાવ્ય-નાટ્ય : આસ્વાદ, લેખક, ડૉ. ડી.જી.વેદિયા, ડૉ. દિલખુશ પટેલ, ડૉ. મંજુલા વીરડિયા, ભારત પ્રકાશન, અમદાવાદ, 2012

Further Reading:

1. https://youtu.be/Y8CoDj43nSs -1
2. https://youtu.be/224GMsOGIYQ -2
3. https://youtu.be/R4kP89-Expc -3
4. https://youtu.be/xxFmRZJRsPw -4
5. https://youtu.be/EMr8O4y5pJY

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-1

COURSE NAME - COMMON VALUE ADDED COURSE-105

CVAC - SANS - 105 - SRIMAD BHAGAVAD GITA

(श्रीमद्भगवद्गीता – अध्याय 3 & 10)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN105

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self development & self regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No		Credit	Hr

1	Unit-1	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. – 3 , श्लोक 1-22)	0.67	1
2	Unit-2	श्रीमद्भगवद्गीता(अ. – 3 , श्लोक 23-43)	0.67	1
3	Unit-3	श्रीमद्भगवद्गीता (अ.– 10)	0.66	1

Reference:

1. श्रीमद्भगवद्गीता । शंकराचार्य भाष्यसहित । गीताप्रेस, गोरखपुर ।

2. श्रीमद्भगवद्गीता (सरस्वतीकृत मधुसूदनगूढार्थदीपिकाव्याख्यासहित) (व्याख्याकार) अग्रवालमदनमोहन। चौखम्बा संस्कृतप्रतिष्ठान,वाराणसी।(२०१३)

3. श्रीमद्भगवद्गीता,व्याख्याकारराधाकृष्णन्एस., राजपालएण्डसन्स, दिल्ली। (१९६९)

4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક.

5. श्रीमद्भगवद्गीता-સંપાદક, સી.એલ. શાસ્રી, પી.સી.દવે, અખિલહિન્દપ્રકાશન, અમદાવાદ. દ્વિતીયસંસ્કરણ. (૧૯૬૮)

6. श्रीमद्भगवद्गीता, સંપા. ઝાલા સુહાસકુવરબા ઝાલા. સરસ્વતીપ્રકાશન, અમદાવાદ. પ્રથમઆવૃત્તિ. (૨૦૦૨)

7. Shree Patanjalyogdarshan with Rhashyadipikatika- Pujya Naththu mahraj, (Aanand Aashram Bilkha –Saurashtra) Publisher Shri Hrajivan Shah, 1999.

9. महाभारतम् - गीताप्रेस, गोरखपूर

Further Reading:

1.https://youtu.be/g4oEUP4Ztas
2.https://youtu.be/k5JSbPHGHRk
3.https://youtu.be/a0FGJEZqdHY
4.https://youtu.be/nJPeJtL9eqQ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR

DSCM- SANS - 201 -Sanskrit Epic

Selection from the Poetry of Kalidas (रघुवंशम् - सर्ग-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSCSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.
2. It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.
3. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.
2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.
3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.
4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.
5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	रघुवंशम् - सर्ग -1 (श्लोक- 1 थी 20)	1	1
2	Unit-2	रघुवंशम् - सर्ग-1 (श्लोक- 21 थी 40)	1	1
3	Unit-3	रघुवंशम् – सर्ग -1 (श्लोक- 41 थी 66)	1	1
4	Unit-4	सं.महाकाव्यना लक्षणो रघुवंशम् नुं मूल्यांकन तथा सामाजिक एवं सास्कृतिक महत्त्व अने रघुवंशमां फलित थता नेताना लक्षणो.सं. पंचमहाकाव्यनो परिचय.*(Self-study)*	1	1

Reference:

1. Raghuvamsham of Kalidas , Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987
2. Raghuvamsham with Mallinath, Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987
3. Panch-mahakavya, Ed. Dhirubhai Parikh,, Kavya-lok, Ahmedabad,1987
4. Kavya-prakash of Mammat, Ed. Satyavrat Sinh, Chaukhambha Vidyabhavan, VaRANASI, 1973

Further Reading:

1.https://youtu.be/aMacqwf_uZc
2.https://youtu.be/kjA-nTflwWc

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME - DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR

DSCM- SANS – 201-A – श्रीमद्भगवद्गीता - 1 – 6 अध्याय

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MJDSCSAN201-A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	**(04 Period/Week)**	**Theory**	**External-50 Marks**
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self development & self regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
7. Students will be able to know abut 'Ashtangyoga'
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. 1 तथा 2)	1	1
2	Unit-2	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. 3 तथा 4)	1	1
3	Unit-3	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. 5 तथा 6)	1	1
4	Unit-4	श्रीमद्भगवद्गीता - परिचय	1	1

Reference:

1. श्रीमद्भगवद्गीता। शंकराचार्यभाष्यसहित। गीताप्रेसगोरखपुर।

2. श्रीमद्भगवद्गीता (सरस्वतीकृतमधुसूदनगूढार्थदीपिकाव्याख्यासहित) (व्याख्याकार) अग्रवालमदनमोहन। चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठान, वाराणसी। (२०१३)

3. श्रीमद्भगवद्गीता, व्याख्याकारराधाकृष्णन् एस., राजपाल एण्ड सन्स, दिल्ली। (१९६९)

4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક

5. श्रीमद्भगवद्गीता- સંપાદક- સી.એલ.શાસ્ત્રી , પી.સી. દવે, અખિલહિન્દપ્રકાશન, અમદાવાદ. દ્વિતીય સંસ્કરણ. (૧૯૯૮)

6. श्रीमद्भगवद्गीता – સંપા.સુહાસકુવરબા ઝાલા. સરસ્વતીપ્રકાશન,અમદાવાદ. પ્રથમ આવૃત્તિ. (૨૦૦૨)

Further Reading:

1.https://youtu.be/yhqYOUyfC8l(अ.-1)

2.https://youtu.be/1W0iZEraQ0l (अ.-2)

3.https://youtu.be/X7Qu6pbxL1Q (अ.-3)

4.https://youtu.be/p0FFktUqSV0(अ.-4)

5.https://youtu.be/fperLubDo_8(अ.-5)

6.https://youtu.be/fN8ZJ4URPWQ(अ.-6)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MINOR

DSCM- SANS - 202 -Sanskrit Epic

Selection from the Poetry of Kalidas (रघुवंशम् - सर्ग-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSCSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

Total Credits- 04	**(04 Period/Week)**	**Theory**	**External-50 Marks**
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.

2. It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.

3. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.

2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.

3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.

4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.

5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	रघुवंशम् - सर्ग -1 (श्लोक- 1 थी 20)	1	1
2	Unit-2	रघुवंशम् - सर्ग-1 (श्लोक- 21 थी 40)	1	1
3	Unit-3	रघुवंशम् – सर्ग -1 (श्लोक- 41 थी 66)	1	1
4	Unit-4	सं.महाकाव्यना लक्षणो रघुवंशम् नु मूल्यांकन तथा सामाजिक एवं सास्कृतिक महत्त्व अने रघुवंशमां फलित थता नेताना लक्षणो.सं. पंचमहाकाव्यनो परिचय.*(Self-study*)	1	1

Reference:

1. Raghuvamsham of Kalidas , Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987

2. Raghuvamsham with Mallinath, Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987

3. Panch-mahakavya, Ed. Dhirubhai Parikh,, Kavya-lok, Ahmedabad,1987

4. Kavya-prakash of Mammat, Ed. Satyavrat Sinh, Chaukhambha Vidyabhavan, VaRANASI, 1973

Further Reading:

1.https://youtu.be/aMacqwf_uZc

2.https://youtu.be/kjA-nTflwWc

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- COMMON VALUE ADDED COURSE 201

CVAC - SANS - 205 -SRIMAD BHAGAVAD GITA

(अध्याय -12 & 16)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN205

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self-development & self-regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
7. Students will be able to know about 'Ashtangyoga'
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. – 12)	0.67	1
2	Unit-2	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. – 16, श्लोक 1-12)	0.67	1
3	Unit-3	श्रीमद्भगवद्गीता (अ. – 16, श्लोक 13-24)	0.66	1

Reference:

1. श्रीमद्भगवद्गीता । शंकराचार्यभाष्यसहित । गीताप्रेसगोरखपुर ।

2. श्रीमद्भगवद्गीता (सरस्वतीकृतमधुसूदनगूढार्थदीपिकाव्याख्यासहित) (व्याख्याकार) अग्रवालमदनमोहन । चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठान, वाराणसी । (२०१३)

3. श्रीमद्भगवद्गीता, व्याख्याकार, राधाकृष्णन् एस., राजपाल एण्ड सन्स, दिल्ली । (१९६९)

4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક

5. श्रीमद्भगवद्गीता- સંપાદક- સી.એલ.શાસ્ત્રી , પી.સી. દવે, અખિલહિન્દપ્રકાશન, અમદાવાદ. દ્વિતીય સંસ્કરણ. (૧૯૬૮)

6. श्रीमद्भगवद्गीता - સંપા.સુહાસકુવરબા ઝાલા. સરસ્વતીપ્રકાશન,અમદાવાદ. પ્રથમ આવૃત્તિ. (૨૦૦૨)

7. Shree Patanjalyogdarshan with Rhashyadipikatika- Pujya Naththu mahraj, (Aanand Aashram Bilkha –Saurashtra) Publisher Shri Hrajivan Shah, 1999.

Further Reading:

1.https://youtu.be/v4bV6IDxOMc

2.https://youtu.be/sosTze3oJMw

5

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર

અભ્યાસક્રમ

સંસ્કૃત બી.એ. સેમેસ્ટર-3

Sr.	Paper Code	કોર્ષનું નામ	કોર્ષ ક્રેડીટ
1	303- Core Compulsory	(૧) બુદ્ધચરિત - સર્ગ-1, અશ્વઘોષ વિરચિત	4
2	304- Core Compulsory	(१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय)	4
3	305- Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઈતિહાસ वेदों नो कालः मैक्समूलर, ए.वेबर, जैकोबी, बालगंगाधर तिलक, एम.विन्टरनिट्ज, भारतीय परंपरागत विचार संहिता साहित्य-ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद (परिचय) ब्राह्मण साहित्य - प्रतिपाद्य- विषय, विधि एवं उसके प्रकार, अग्निहोत्र, अग्निष्टोम, दर्शपूर्णमास यज्ञ, पंचमहायज्ञ, आरण्यक साहित्य नो परिचय वेदांगः शिक्षा, कल्प, व्याकरण, निरुक्त, छन्द, ज्योतिष (परिचय)	4
4	303-Core Elective	(૧) બુદ્ધચરિત-સર્ગ-1	4
5	304- Core Elective	(१) काव्यप्रकाश- आचार्य मम्मट उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय)	4
6	ઈલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સીટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો – ૭

2	304- Core Compulsory	(१) काव्यप्रकाश -आचार्य मम्मट - उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय)	4

સુધારો –

અહીં (१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय) ને બદલે

(1) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1 अने उल्लास 10 (नियतांश – नियतालंकारो – 1. ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપહ્નુતિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. શ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)

(2) કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો

(रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय) રાખવું.

સુધારો – 10

3	305- Core Compulsory	(१) વૈદિક સાહિત્યનો ઈતિહાસ वेदों नो कालः मैक्समूलर, ए.वेबर, जैकोबी, बालगंगाधर तिलक, एम.विन्टरनिट्त्ज, भारतीय परंपरागत विचार संहिता साहित्य-ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद (परिचय) ब्राह्मण साहित्य - प्रतिपाद्य- विषय, विधि एवं उसके प्रकार, अग्निहोत्र, अग्निष्टोम, दर्शपूर्णमास यज्ञ, पंचमहायज्ञ, आरण्यक साहित्य नो परिचय वेदांगः शिक्षा, कल्प, व्याकरण, निरुक्त, छन्द, ज्योतिष (परिचय)	4

સુધારો –

અહીં (१) વૈદિક સાહિત્યનો ઈતિહાસ

वेदों नो कालः मैक्समूलर, ए.वेबर, जैकोबी, बालगंगाधर तिलक, एम.विन्टरनिट्त्ज, भारतीय परंपरागत विचार

संहिता साहित्य-ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद (परिचय)

ब्राह्मण साहित्य - प्रतिपाद्य- विषय, विधि एवं उसके प्रकार, अग्निहोत्र, अग्निष्टोम, दर्शपूर्णमास यज्ञ, पंचमहायज्ञ,

आरण्यक साहित्य नो परिचय

वेदांगः शिक्षा, कल्प, व्याकरण, निरुक्त, छन्द, ज्योतिष (परिचय) ને બદલે -

સંસ્કૃત મુખ્યનો આ અભ્યાસક્રમ 2022-જૂન-15થી અમલમાં મૂક્યો.

7

(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઈતિહાસ CC 305

(0. वेदों नो काल: मैक्समूलर, ए.वेबर, जैकोबी, बालगंगाधर तिलक, एम.विन्टरनिट्ज, भारतीय परंपरागत विचार

0. संहिता साहित्य – ऋग्वेद (परिचय)

0. ब्राह्मण साहित्य - प्रतिपाद्य- विषय, विधि एवं एना प्रकार, अग्निहोत्र, अग्निष्टोम, दर्शपूर्णमास यज्ञ, पंचमहायज्ञ,

0. वेदांग साहित्य परिचय – शिक्षा, कल्प, व्याकरण, निरुक्त, छन्द, ज्योतिष (परिचयमात्र)

(2) ऋग्वेद (नियत सूक्त)

0. पुरूरवा – उर्वशी संवाद (ऋ. 10.95)

0. विश्वामित्र-नदी संवाद (ऋ. 3.33)

0. इन्द्रसूक्तम् - (ऋ.2.12.)

0. संज्ञानसूक्तम् (ऋ. 10.191) - રાખવું.

સુધારો – 11

2	304- CE	(૧) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय)	4

સુધારો –

અહીં (૧) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय) ને બદલે

CE - 304

(1) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास-1 अने उल्लास 10 (नियतांश – नियतालंकारो – 1. ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપહ્નુતિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. શ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)

(2) કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો

(रससंप्रदाय, अलंकारसंप्रदाय, रीतिसंप्रदाय, ध्वनिसंप्रदाय, वक्रोक्तिसंप्रदाय, औचित्यसंप्रदाय) રાખવું.

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર

અભ્યાસક્રમ

संस्कृत બી. એ. સેમેસ્ટર-૪

Sr.	Paper Code	કોર્ષનું નામ	કોર્ષ ક્રેડીટ
1	403- Core Compulsory	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
2	404-Core Compulsory	(૧) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।)	4
3	405-Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્ય (संवाद सूक्तों- पुरुरवा- उर्वशी, यम-यमी, सर्मा-पणी, विश्वामित्र-नदी, अग्नि (1.1), अक्ष (10.34), ज्ञान (10.71)	4
4	403-Core Elective	(१) રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
5	404-Core Elective	(૧) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट- उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।)	4
6	ઈલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સીટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો – 12

1	403- Core Compulsory	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4

સુધારો – અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાભ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો – 13

2	404-Core Compulsory	(१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।)	4

સુધારો

અહીં (१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।) ને બદલે

(१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास – 2 अने 10 (नियत अलंकारो)

(1. व्याजोक्ति, 2. अप्रस्तुतप्रशंसा, 3. दीपक, 4. निदर्शना, 5. दृष्टांत, 6. विभावना, 7. विशेषोक्ति अने 8. विरोधाभास) રાખવું.

સુધારો – 14

3	405-Core Compulsory	(१) વૈદિક સાહિત્ય (संवाद सूक्तो- पुरुरवा- उर्वशी, यम-यमी, सर्मा-पणी, विश्वामित्र-नदी, अग्नि (1.1), अक्ष (10.34), ज्ञान (10.71)	4

સુધારો - (१) વૈદિક સાહિત્ય (संवाद सूक्तो- पुरुरवा- उर्वशी, यम-यमी, सर्मा-पणी, विश्वामित्र-नदी, अग्नि (1.1), अक्ष (10.34), ज्ञान (10.71) ને બદલે

(१) વૈદિક સાહિત્ય – ઋગ્વેદ નિયતાંશ (अग्निसूक्त (1.1), अक्षसूक्त (10.34), ज्ञानसूक्त (10.71) અને યજુર્વેદ નિયતાંશ (શિવસંકલ્પમન્ત્ર, અધ્યાય - 34, મંત્ર 1 થી 6)

(2) ઉપનિષદ્ પરિચય (નિયત ઉપનિષદ્ – ઈશ, કેન, કઠ, પ્રશ્ન, માણ્ડુક્ય, મંડુક, ઐતરેય, તૈત્તિરીય અને શ્વેતાશ્વતર) - રાખવું.

સુધારો – 15

1	403- CE	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4

સુધારો – અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાભ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો – 16

2	404-CE	(१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।)	4

સુધારો

અહીં (१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास -10 મમ્મટ વિરચિત (वक्रोक्ति, अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रुपक, उत्प्रेक्षा, समासोक्ति, अपह्नुति, निदर्शना, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विभावना, विशेषोक्ति, स्वभावोक्ति, विरोधाभास, संकर,संसृष्टि ।) ને બદલે

(१) काव्यप्रकाश - आचार्य मम्मट - उल्लास – 2 अने 10 (नियत अलंकारो)

(1. व्याजोक्ति, 2. अप्रस्तुतप्रशंसा, 3. दीपक, 4. निदर्शना, 5. दृष्टांत, 6. विभावना, 7. विशेषोक्ति अने 8. विरोधाभास) રાખવું.

		हलन्त- लिह्, विश्ववाह्, चतुर् (त्रणे लिंगोमां), इदम् (त्रणे लिंगोमां), किम् (त्रणे लिंगोमां), तत् (त्रणे लिंगोमां), राजन्, मघवन्, पथिन्, विद्वस्, अस्मद्, युष्मद् ।)	
7	ઈલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો 17

1	506- Core Compulsory	(૧) संज्ञा અને समास प्रकरण - भट्टोजी दीक्षित	4

સુધારો – અહીં (૧) संज्ञा અને समास प्रकरण - भट्टोजी दीक्षित ને બદલે -

(૧) संज्ञाप्रकरणम् (सि.कौमुदी)

(2) भाषाविज्ञान - (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (आकृतिमूलक एवं पारिवारिक), ભાષાવિજ્ઞાનના અંગો, ભાષાવિજ્ઞાનની અધ્યયન પદ્ધતિઓ, ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) स्पर्श, संघर्षी, अर्धस्वर, स्वर (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) – રાખવું.

સુધારો – 18

2	507- Core Compulsory	(૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત	4

સુધારો – અહીં (૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત ને બદલે

(૧) સદાનન્દ વિરચિત વેદાન્તસાર (નિયતાંશ – અધ્યાય 1 થી 4) – રાખવું.

સુધારો – 19

3	508-Core Compulsory	(૧) યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ : (व्यवहाराध्याय)	4

સુધારો –

અહીં (૧) યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ : (व्यवहाराध्याय) ને બદલે

(૧) મનુસ્મૃતિ (અધ્યાય – 7) રાખવું.

સુધારો – 20

5	510- Core Compulsory	(૧) ભાષાવિજ્ઞાન- (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (आकृतिमूलक एवं पारिवारिक), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) स्पर्श, संघर्षी, अर्धस्वर, स्वर (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) मानवीय ध्वनियंत्र, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, ध्वनि नियम (ग्रिम, ग्रासमान, वर्नर) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું લક્ષણ અને ભેદ, ભારોપીય પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને લૌકિક સંસ્કૃતમાં અન્તર, ભાષા અને વાક્ માં અન્તર, ભાષા તથા બોલીમાં અન્તર) વૈકલ્પિક	4

•		(१) छंदोनो परिचय - (आर्या, अनुष्टुप, इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा, वसन्ततिलका, उपजाति, वंशस्थ, द्रुतविलम्बित, शालिनी, मालिनी, शिखरिणी, मन्दाक्रान्ता, हरिणी, शार्दूलविक्रीडित, स्रग्धरा ।)	

સુધારો -

અહીં (१) ભાષાવિજ્ઞાન- (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (आकृतिमूलक एवं पारिवारिक), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) स्पर्श, संघर्षी, अर्धस्वर, स्वर (संस्कृत ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) मानवीय ध्वनियंत्र, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, ध्वनि नियम (ग्रिम, ग्रासमान, वर्नर) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું લક્ષણ અને ભેદ, ભારોપીય પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને લૌકિક સંસ્કૃતમાં અન્તર, ભાષા અને વાક્ માં અન્તર, ભાષા તથા બોલીમાં અન્તર)

વૈકલ્પિક

(१) छंदोनो परिचय - (आर्या, अनुष्टुप, इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा, वसन्ततिलका, उपजाति, वंशस्थ, द्रुतविलम्बित, शालिनी, मालिनी, शिखरिणी, मन्दाक्रान्ता, हरिणी, शार्दूलविक्रीडित, स्रग्धरा ।) ને બદલે

સૂચના - 510- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર)

અહીં (१) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ 4.વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવતગીતામાં ઉપદેશેલી જીવનકલા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 9. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 10. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા

(2) નિયત છન્દોનો પરિચય (1.अनुष्टुप्, 2.वसन्ततिलका, 3.शिखरिणी, 4.मन्दाक्रान्ता, 5.हरिणी, 6. शार्दूलविक्रीडित ।) રાખવું. વળી, આ સાથે -

સુધારો – 21

6	510- Core Compulsory વૈકલ્પિક	(१) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ 4.વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશેલી જીવનકલા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં મોક્ષવિચાર 9. ભારતીય દર્શનોમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 10. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 11. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા વૈકલ્પિક – व्याकरण पाणिनि, कात्यायन,पतंजलि, भर्तृहरि, वामनजयादित्य, भट्टोजिदीक्षित પરિભાષાઓ - संहिता,गुण,वृद्धि, प्रातिपदिक, नदी, घि, उपधा, अपृक्त, गति, विभाषा, सवर्ण, टि, प्रगृह्य, सर्वनाम-स्थान, निष्ठा । सन्धि- अच् सन्धि, हल् सन्धि, विसर्ग सन्धि (लघुसिद्धांतकौमुदि - अनुसार) सुबन्त- अजन्त-राम, सर्व (ત્રણે લિંગોમાં), विश्वपा, हरि, त्रि (ત્રણે લિંગોમાં), सखि, सुधी, गुरु, पितृ, गौ, रमा, मति, नदी, धेनु, मातृ, ज्ञान, वारि, मधु । हलन्त- लिह्, विश्ववाह्, चतुर् (ત્રણે લિંગોમાં), इदम् (ત્રણે લિંગોમાં), किम् (ત્રણે લિંગોમાં), तत् (ત્રણે લિંગોમાં), राजन्, मघवन्, पथिन्, विद्वस्, अस्मद्, युष्मद् ।)

સુધારો –

હેમચંન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન – ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર–૫

પુસ્તકનું નામ : (૧) શ્રીમદ્‌ભગવદ્‌ગીતા
અધ્યાય ૧થી૯

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 509	૩	૧	૪	(૧) શ્રીમદ્‌ભગવદ્‌ગીતા	૧.શ્લોકોનું ભાષાન્તરઅને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્ન ૩ ટૂંકનોંધ અથવા શબ્દનોંધ ૪. એક–બે વાકયોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર

અભ્યાસક્રમ સંસ્કૃત- બી. એ. સેમેસ્ટર-૬

Sr.	Paper Code	કોર્ષનું નામ	કોર્ષ ક્રેડીટ
1	606- Core Compulsory	(૧) कारक प्रकरण - सिद्धांतकौमुदी - भट्टोजी दीक्षित	4
2	607- Core Compulsory	(૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત	4
3	608- Core Compulsory	(૧) તર્કસંગ્રહ- અન્નંભટ વિરચિત	4
4	609- Core Compulsory	(૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧૦ થી ૧૮	4
5	610- Core Compulsory	(૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9) વૈકલ્પિક मनुस्मृति- (प्रथम,द्वितीय) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય	4
6	610- Core Compulsory વૈકલ્પિક	(૧) निबंध-11 નિબંધો-1.પાણિનીય સંસ્કૃતં વ્યાકરણની પરંપરા2. કાવ્યશાસ્ત્ર, વ્યાકરણ અને મીમાંસામાં શબ્દાર્થ વિચાર 3.સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો 4.સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ 5.સંસ્કૃતમાં ગદ્યકાવ્ય 6.સંસ્કૃતનાં એકાંકી રૂપકો 7. પંચ મહાકાવ્ય 8.કવિકુલગુરૂ કાલિદાસ 9.સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કરૂણરસ 10. સંસ્કૃતમાં સ્તોત્ર સાહિત્ય 11. સંસ્કૃત કાવ્યસાહિત્યમાં ગુજરાતનું પ્રદાન વૈકલ્પિક व्याकरण-नागेशभट्ट, जैनेन्द्र, कैय्यट, शाकटान, हेमचन्द्रसूरि तद्धित- अपत्यार्थक एवं मत्वर्थीय (लघुसिद्धांतकौमुदि - अनुसार) तिङन्त- भू, एध, अद्, अस्, हु, दिव्, षुञ्, तुद, तन्, कृ, रूध्, क्रीञ्, चुर्। प्रत्ययान्त- णिजन्त, सन्नन्त, यङन्त, यङ्लुगन्त, नामधातु । कृदन्त- तव्य / तव्यत्, अनीयर्, यत्, ण्यत्, क्यप्, शतृ, शानच्, क्त्वा, क्त, क्तवतु, तुमुन्, णमुल्। परस्मैपद एवं आत्मनेपद विधान- सिद्धांतकौमुदि - अनुसार	4
7	ઈલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સીટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો – 22

1	606- Core Compulsory	(१) कारक प्रकरण - सिद्धांतकौमुदी - भट्टोजी दीक्षित	4

સુધારો –

અહીં (१) कारक प्रकरण - सिद्धांतकौमुदी - भट्टोजी दीक्षित ને બદલે

(१) कारक-प्रकरणम् - सिद्धान्तकौमुदी - भट्टोजी दीक्षित (પ્રથમા, તૃતીયા, પંચમી અને સપ્તમી વિભક્તિ)

(2) भाषाविज्ञान - અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ, અર્થપરિવર્તનનાં કારણો, વાક્યનું લક્ષણ, વાક્યના ભેદ, ભારોપીય ભાષાકુળનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને અવેસ્તા સામ્ય અને વૈષમ્ય) – રાખવું.

સુધારો – 23

2	607- Core Compulsory	(१) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત	4

સુધારો -

અહીં (१) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત ને બદલે

(१) સાંખ્યકારિકા (ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત) નિયતાંશ , કારિકા 1 થી 50 રાખવું.

સુધારો – 24

5	610- Core Compulsory	(१) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9) વૈકલ્પિક मनुस्मृति- (प्रथम,द्वितीय) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય	4

સુધારો

અહીં (१) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9)

વૈકલ્પિક

मनुस्मृति- (प्रथम,द्वितीय) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય ને બદલે –

સૂચના - 610- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર)

(1) નિબન્ધ – (1.) કાવ્યશાસ્ત્ર અને વ્યાકરણશાસ્ત્રમાં શબ્દાર્થ વિચાર (2.) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો – રસ અને અલંકાર (3.) સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ (4.) સંસ્કૃત ગદ્યકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ (5.) સંસ્કૃતમાં એકાંકી રૂપકોનું સ્વરૂપ (6.) પંચ મહાકાવ્યની સમીક્ષા (કથાવસ્તુના સંદર્ભે) (7.) મહાકવિ કાલિદાસ – એક નાટ્યકાર તરીકે (8.) સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કરૂણરસ (9.) સંસ્કૃત-સ્તોત્ર-સાહિત્યનો પરિચય અને (10.) મહાભારતની ત્રિવિધ આવૃત્તિઓ.

(2) નિયત छन्दोनो પરિચય (1. शालिनी, 2. मालिनी, 3. हरिणी, 4. उपजाति અને 5. पृथ्वी, 6. स्रग्धरा) – રાખવું. વળી, આ સાથે

સૂચના - 610- Core Compulsory ના વિકલ્પે પ્રશ્નપત્ર

(1.) व्याकरणशास्त्र -

(19)

હેમચંન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન – ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર–૬

પુસ્તકનું નામ : તર્કસંગ્રહ – અન્નંભટ્ટ

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 608	૩	૧	૪	તર્કસંગ્રહ– અન્નંભટ્ટ	૧.વાકયોનું ભાષાન્તરઅને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩ ટૂંકનોંધ ૪. એક–બે વાકયોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

21

હેમચંન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન – ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર–૬

પુસ્તકનું નામ : (૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા
અધ્યાય ૧૦થી૧૮

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 609	૩	૧	૪	(૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા	૧.શ્લોકોનું ભાષાન્તરઅને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્ન ૩ ટૂંકનોંધ અથવા શબ્દનોંધ ૪. એક–બે વાકયોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT:SOCIOLOGY

COURSE NAME : DSC-Major
Introduction of Basic Sociology
SEMESTER-01
PROGRAM CODE : ARTUG106
COURSE CODE : AR23MJDSCSOC101
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome
In this course students are learns about sociology as a social science. Students able to understand a society with scientific point of view.
Students learn about the social process of mobility, stratification. Sociology as a social science studding the society and the social process.
Students learn about them own social environment and social processes by helps of sociology

Course Outcome:
This Paper will introduce students to new concept of Sociological discipline. These Concepts will enhance the conceptual learning and understanding of the basic concepts used in Sociology.
This paper will contribute in enriching the vocabulary and scientific temperament of the students. The course is designed to incorporate all the key concepts of sociology which would enable the learner to develop keen insights todistinguish between the common-sense knowledge and Sociological knowledge .
Student learns about nature of sociology and branches of sociology.

Sr.No		
1	Unit-1 The Nature of Sociology	Meaning Of Sociology Origin And Growth Of Sociology The Subject Matter Of Sociology An Introduction To Various Branches Of Sociology The Significance Of Sociology New Trends In Sociology
2	Unit-2 Sociological Concept	Society : Definition And Characteristics Community: Definition And Characteristics, Association : Definition And Characteristics, Institutions : Definition And Characteristics, Social Group: Definition And Characteristics

3	**Unit-3** Elements of Society	Elements Of Society Social Groups-Types, Features And Significance Culture, Norms And Values Social Control-Forms, Agencies And Relevance
4	**Unit-4** **Social Stratification and Social Mobility**	Social Stratification: Meaning and Characteristics - Forms of Social Stratification(Class, Caste, Race, Gender) Social Mobility :Meaning and Characteristics - Types of Social Mobility - Affecting factors

Reference:

1. Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
2. Davis Kingsely. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
3. Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4. Horton and Huntt. (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
5. Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
6. Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
7. Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
8. Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, New Delhi.
9. Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
10. Davis Kingsely. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
11. Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
12. Horton and Huntt. (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
13. Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
14. Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
15. Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
16. Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, New Delhi.

Further Reading: Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :-

1. https://www.youtube.com/watch?v=EhpbcAs95bU
2. https://www.youtube.com/watch?v=4FduU3EokBY
3. https://www.youtube.com/watch?v=dZv3a14weDA
4. https://www.youtube.com/watch?v=i06X4ey2zZM
5. https://www.youtube.com/watch?v=i06X4ey2zZM

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT:SOCIOLOGY

COURSE NAME : DSC-Major
Indian Social System
SEMESTER-01
PROGRAM CODE : ARTUG106
COURSE CODE : AR23MJDSCSOC101(A)
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome
The programme seeks to build among students the sociological knowledge and analytical skills that would enable them to think critically about Indian Social System and emerging social issues. The ability to formulate effective and convincing written and oral arguments about Indian Social System .
Course Outcome: Students will be able to develop in-depth understanding and get detailed insight into the Indian Social System. Students will be familiarized about the Traditional Social Institutions of Indian Social System in context of continuity and change.

Sr.No		
1	**Unit-1** Features of Indian Society	Unity in Diversity, Diversities in Indian society and culture, Causes and Consequences of diversities, India as a Pluralistic Society: Concept, Evolution of India as Plural society, Present bases of Plural society in India, Problems of Plural society in India.
2	**Unit-2** Dharma, Varna ashram vyavastha	Meaningand Nature of Dharma Meaning, Characteristics, Types and Sociological Importance of Varna Vyavastha ; Purushartha: Meaning, Forms, Sociological Importance of Purushartha ; Sanskar: Meaning, Objectives, Major Sanskar of Hindu Life, Sociological Importance of Sanskar ; Doctrine of Karma.

3	**Unit-3** Social System	Marriage: Concept, Objectives, Marriage among Hindus and Muslims: Meaning, Traditional Forms. Family: Definitions, Types of Family, Functions of Family. Caste: Meaning, Characteristics and Theories of origin: Traditional Theory Occupational Theory, Brahminic Theory, Religious Theory, Merits andDemerits of Caste System. Kinship: Definitions, Types, Kinship Terms, Kinship Usages and Social Significance of Kinships.
4	Change in Social Institutions	Change in Social Institutions Marriage Family Caste Religious

Reference:

- Ghurye, G.S,"Caste class and Occupation",Popular publishers Bombay,1961
- Goode,WilliamJ,"The Family",Prentic Hall ,New Delhi,1965
- Kapadia,K.M , " Marriage and Family in India", Oxford University Press, 1996
- Srivasatava,A.K,"Class and Family in India ",Chung Publication ,Allhabad,1986
- Prabhu, P.H,"Hindu Social Organization ",Sage Publications India Private Ltd,2016
- Wiser,W,"The Hindu Jajmani System" , MunshiramManoharlal Publishers",1998
- Srinivas,M.N ,"Caste in Modern India", Asia Publishing House ,London, 1970
- Altekar A. S. : The Position of Women in Hidnu Civilization
- Atal Yogesh : Apqv$hpku cpfs (rlÞv$u)
- Bose Ashish : Population in India's Development
- Chekki D.A. : Modernization & Kinship in Uban India
- Desai A. R. : Social Background of Indian Nationalism
- Desai I. P. : Some Aspects of Family in Mahuva
- Ghurye G. S. : Caste & Race in India
- Ghurye G. S. : Urbanization & Family Change,
- Govt. of India : Facts about India, 1971
- Hate & C.A. : Changing Status of Women in Post - India Independence
- Kanan C. T. : Inter Caste & Inter Community Marriage in India
- Kapadia K. M. : Marriage & Family in India
- Karve Irawati : Kinship Organization in India
- Kuppenswamy B. : Social Change in India
- Lannoy Richard : The Social Structure of Islam
- Majumdar D. N. : Caste and Communication in Indian Village
- Majumdar R. C. : Ancient India
- Mandelbrum David G. Society in India

Suggested Online Link:

MOOC platforms such as "SWAYAM" in India and Abroad.

This **Further Reading: Detail of the Course website / Programme Website :-**

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

10.www.sociologyguide.com

11.www.gtu.edu

12.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

13.www.sociology.org.

14.www.asanet.org

15.www.isa-sociology.org

16.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

17.www.socioweb.com

18.www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :

1. https://www.youtube.com/watch?v=FAzbXKhB9wE
2.https://www.youtube.com/watch?v=_Eq5JPZaCJY
3.https://www.youtube.com/watch?v=AfcwahXWERo
4.https://www.youtube.com/watch?v=e7f9pGsgavw
4.https://www.youtube.com/watch?v=aHNgeczO574
5.https://www.youtube.com/watch?v=2b47i67ZIp0

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT:SOCIOLOGY

DSC-MAJOR

COURSE NAME : Population and Society

SEMESTER- 2
PROGRAM CODE : ARTUG106
COURSE CODE : AR23MJDSCSOC201(A)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	**(04 Period/Week)**	**Theory**	**External-50 Marks**
			Internal- 50 Marks

Programme Outcome To develop scientific view point in the students about human population. Students to be acquainted with important concepts related to demography.
Course Outcome: Primary understanding about domography will be developed amongst students. Students will be aware with importance of population policy programme.

Sr.No		
1	**Unit-1 Human Population**	- Meaning of Social Demography, Needs, scope as a study of human population. - Major sources of data for human population (Census, Registration System, National Sample Surveys NSS – SRS)
2	**Unit-2** Theories of population	Social impact of age and gender structure of population Theories of population (1) Theory of Malthus (2) Theory of population transition (3) Theory of Optimum population

3	Unit-3 Basic concept of Population	- Birth rate (Live birth, Still birth), Death rate, Infant morality - Fertility, Sex ratio, Reproductive age group, Expectancy of life at birth.
4	Unit-4 Population growth in India	- Population policy of India - Family welfare programme its achievements and limitations - Methods of Family Planning

Reference:

1. Carl Grindstaff (1981) : 'Population and Society'. a social perspective Christopher Public House.
2. Desai A. R. (1980) : 'Urban Family and Family Planning in India'. Popularbook University of Verginia.
3. Dubey Surendranath (2001) : 'Population of India-2001'. Authors Press – Delhi (Relevant Chapters)
4. Gaulotra M. M. (1984) : 'Population policy in India'. Blackie & SonPublishers Pvt. Ltd. – Bombay
5. Kuppusukivoy B. (1975) : 'Population and Society in India'. Popular Prakashan, The University of Michigan
6. Mamoria C. B. (1961) : 'India's Population Problem'. Kitab Mahal Pvt. Ltd., Allahabad.
7. Premi M. K. (1983) : 'An Introduction to Social'. Ramchandra A.Demography
8. Bambawale Usha : Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
9. Premi M. K. (1985) : 'Social Denography'. in Survey Research in Sociology and Social Anthropology Vol.-I 1969-1979 (P.P. 211-246) SATVAHAN Publication
10. Reddy M. M. (1996) : 'Fertility and Family'. Kanishka Publishers Distributors
11. Reddy M. M. (1998) : 'Population and Society in India'. Kanishka Publishers Distributors
12. Towards a Population Policy (1969) : 'Council for Social Development'. Proceedings of the National Conference on Population Policy and Programme Dec. 19-23 India International Centre, New Delhi-10.
13. Govt. of India (2001) : Census of India 2001

Suggested Internet Resources :

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :

- https://www.youtube.com/watch?v=NmW9yEGxeag
- https://www.youtube.com/watch?v=MDrfaAzY4DQ
- https://www.youtube.com/watch?v=QKyLd_IZkDw
- https://www.youtube.com/watch?v=Zvm4wcbPQUk
- https://www.youtube.com/watch?v=4IYZfQa9Edg

2021
syllabus

Sem = 3

Semester – III

1. Course Code & Title:

Course Title **SOCIAL ANTHROPOLOGY**		
Course Code **SOCC & SOCE 301**	No. of Credits : 04	

2. Course Overview / Course Description

The main focus of social anthropology is backward area and society. Tribal people constitute a significant segment of Indian society; students have a partial and superficial knowledge about them.

Course Objectives

1. To develop understanding about the branch of anthropology and their subject matter.
2. To provide a comprehensive profile of tribal in terms of their distribution and concentration.
3. To provide a demographic feature, social structure and cultural patterns.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	**Introduction Social Anthropology**	• Anthropology - Meaning, Definition, Characteristics • Branches of Anthropology • Social Anthropology - Meaning, Definition, Characteristics Subject Matter and Scope of Social Anthropology • Methods of Social Anthropology • Importance of Social Anthropology	Students are familiar to anthropology and they know about different branches of anthropology. Study of anthropology makes them good researcher.
2	**Social Anthropology and Other**	• Origin and Development of Social Anthropology • Development of social Anthropology in India	Student becomes aware to the origin and development of anthropology as a

I/c Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

	Social Science	• Relationship of Social Anthropology with Other Social Science
		  • Social Anthropology and Sociology
		  • Social Anthropology and History
		  • Social Anthropology and Economics
			science and they come to know the relation with other subjects.

3	**Tribal Society and Culture**	• Culture, Meaning, Concept, Characteristics • Cultural Change, meaning, factors.	Tribal communities are important part of the society. Students of sociology have to know about tribal society. This unit will give information about tribal culture and its change
4	**Status of Women in Tribal Society**	(1) Social (2) Economical (3) Religion (4) Political (5) Health (6) Educational	Women are another important part of society, tribal women are mostly illiterate and backward student know about different faces of women life.

4. **Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)**

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
• Introduce student to anthropology as a social science. • Student becomes aware to various branches of anthropology. • Student knows about tribal society and its social institutes. • Student learn about status of tribal women .	This course is useful to learn about anthropology. Sociology students know about anthropology as a relative subject. Students come to know about tribal communities and its culture.

PATAN

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Anthropology Social.
2. Project work regarding tribal Society.
3. To prepare charts showing various Instructions of Tribal society.
4. To examine and note the status of women in Tribal society.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

9. Recommended learning Resources

- Ghurye G. S. : The Scheduled Tribers
- Krishna Iyer and Bala Ratnam : Anthropology in India
- Majumdar and Modan : An Introduction to Social Anthropology
- L. P. Vidyarthi and Binay Rai : The Tribal Culture of India
- Yogendra Singh : Culture Change in India
- Belshaw C., 1975 : Traditional Exchange and Modern Market, Prentice Hall, New Jersy.
- Bose N. K., 1956 : Peasant Life in India : A Study in Indian Unity and Diversity
- Evans Pritchard, E.E. 1951 : Social Anthropology, New York, Free Prejs.
- Firth, R. Ed., - 1975 : Themes in Economic Authoropology

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com
2.www.gtu.edu
3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4.www.sociology.org.
5.www.asanet.org
6.www.isa-sociology.org
7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8.www.socioweb.com
9.www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

SY/19543

Semester – IV

1. Course Code & Title:

Course Title : **INDIAN SOCIAL PROBLEMS**	
Course Code : **SOCC & SOCE 401**	No. of Credits : **04**
Department : **Sociology**	Faculty : **Arts**

2. Course Overview / Course Description

Society in India today is undergoing rapid and massive changes. Many of the changes are such that they tend to call into question the ages-old social norms and practices, thus giving rise to some critical social issues and problems.

This course is designed to identify and analyze some of such emerging social issues and problems from sociological perspective. In the interest of systematic ordering, the issues and problems have been classified into four sets: structural, familial, developmental and disorganization.

The course seeks to go beyond the commonsense understanding of the prevailing social issues and problems in order to project them into their structural context. Accordingly, it focuses on their structural linkages and interrelationships.

Objectives

1. Sensitize the students to the emerging social issues and problems of contemporary India.
2. To acquire sociological understanding of these issues and problems over and above their commonsense understanding, empower them to deal with these issues and problems and to serve as change agents both in governmental and non-governmental organizations.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	**Social Problem : Theoretical Aspects & Sociological Approaches**	• Meaning • Characteristics • Functions and Dysfunctions • Social Disorganization Approach • Alienation Approach • Anomie Approach	In this unit students learn various theoretical aspects and sociological approaches of study of social problems; student may know the social problem by their characteristics and also know of some functions of social problems. They may know problems do not always make negative impact some time social problem are useful to society.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

1

2	**Structural Problems**	• Meaning • Problems of Inequality of Caste • Problems of Inequality of Gender • Problems of Communalism • Causes of Communalism • Remedies of Communalism	Some problems are generating from social structure, like institutional problems are structural. The social changes give rise to some social structural problems. In this unit students learn about structural problems. India is secular country, India accepts the secular value in its constitution, and so many religions and region communities are living together in India. The differences of communities are giving rise to communalism. In this condition this unit helps students how to create harmony in communal groups.
3	**Problems of Family**	• Meaning • Broken family, it causes and Remedies • Generation gap, it causes and Remedies • Family crisis, it causes and Remedies	In this unit students study about family related problems. Dowry and divorce are current problems of Indian society. Students learn in this unit why this problem is generated? And how to face such problems? What are the reasons behind it?
4	**Problems due to social Disorganization**	• Meaning • Causes of AIDS • Effect of the Problems of AIDS • Prevention and Control of AIDS • Meaning of corruption • Factors • Impact, Remedies of the Problems corruption	AIDS is biological problem but sociology studied it as social problem because of its spread due to social contact so social awareness is necessary to stop and control AIDS. Corruption is a social problem Students will know about corruption, its causes, remedy for its.

4. **Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)**

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
Students can do the Some Sociological Approaches towards Social Problems Students can aware to society about social problems and provide solution them. Students can do awareness programm about AIDS Students can make some theoretical Aspects for solution of social problems. Students become aware about the factors of various social problems in society and its impact also.	This course helps the government, NGO's, society and student of sociology for further program and policy making. This course helps us to develop scientific knowledge about social problems. Remedy and policy making is main objective of government and science.

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the Social problems.
2. Project work regarding types social problems.
3. To prepare charts showing various problems.
4. To examine and note the factors affecting of the social problems and its remedies.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

. Course Schedule

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended learning Resources

1. John Kane : Social Problems (1962).
2. Harton and Leslie : Sociology of Social Problems.
3. Mamoria C. B. : Social Problems and Social Disorganization in India (1970)
4. Clinard Marshall B : Sociology Deviant Behaviour
5. Madan G. R. : Indian Social Problems
6. Howard Becker (Ed.) Social Problems - A Modern Approach
7. Robert Merton and Robert Nisbet (Edited) : Contemporary Social Problems (1971)
8. Sushichandra : Sociology of Deviation in India
9. Stephen Schafer and Others : Social Problems in a Changing Society
10. Saraswati Mishra : Problems and Social Adjustment in Old Age
11. Gillin : Social Problem
12. Brij Mohan : Indian Social Problems
13. Kumudini Dandekay : The Elderly in India
14. P. N. Sati : Retired and Aging People
15. Mishra Saraswati : Problems and Social Adjustment in Old Age
16. Sharm ad Dak : Aging in India

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester –V

1. Course Code & Title

Course Title : **Sociological Thoughts & Thinkers**	
Course Code : **SOCC 501**	No. of Credits : **04**
Department : **Sociology**	Faculty : **Arts**

2. Course Overview / Course Description:-

Sociology originated as an intellectual response to the crisis confronting the mid nineteenth century European society. Its development over a century and a half since then has been influenced by a variety of socioeconomic and political conditions where it has been taught and practiced. It is now established as a multi-paradigmatic academic discipline, with its body of theoretical knowledge enriched and its methodological techniques and procedures systematized. Nevertheless, some of its original concerns have persisted and some of its classical theoretical and methodological landmarks are relevant even now.

To introduce the students to the different thinkers viewed the societal changes from different perspectives. To understand the issues related to development of Sociology as a science Acquaintance with the writings of classical thinker would equip the students with theoretical insights to know, analyze and interpret the social scenario around then and would also familiarize them with the different sociological perspectives and theories.

Objectives

1. To introduce social thinkers.
2. Students familiar with basic concepts and thinkers thought about sociology.
3. Students aware about classical tradition of social thought.
4. Students comes to know about western and Indian thinkers.
5. This paper is intended to familiarize the students with the social, political, economic and intellectual contexts in which sociology emerged as a distinctive discipline.
6. Students gain an understanding of some of the classical contributions in sociology and their continuing relevance to its contemporary concerns.

I/c. Registrar
Hemchandracharya

3. Course Content :-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	The Emergence of Sociology	1. Transition from social philosophy to sociology. 2. The intellectual context. 3. The social, economic and political forces. 4. The French and industrial Revolution. 5. Development of Sociology in India.	Students of sociology aware to emergence of sociology and get information about history of sociology. Sociology as a subject how to develop in India it's important to nose for students.
2	August Comte & Emile Durkheim	1. Positivism 2. Law of Three Stage of Law of Human Progress. 3.Social Static's and Social Dynamics. 4. Social Facts. 5. Division of Labour (Mechanical Solidarity and Organic Solidarity) 6. Suicide	August Comte is father of sociology, he founder of sociology as science. He gives many fundamental thought for sociology. Student of sociology know about life-work and thought of august Comte. Emile Durkheim is also renowned sociologist, he contribute social research methods and scientific theory of suicide.
3	Robert Merton & C. H. Cooley	1. Function & Dysfunctions 2. Reference Group 3. Anomie 4. Individual and society. 5. Concept of Primary Group.	In this unit student comes to know about life and work of Robert Merton. Student learns in unit about fundamental thought of Robert Merton. This unit helps to learns about life and work of C.H.Cooley. student comes to know about contribution of Cooley.
4	M.N. Srinivas & I. P. Desai	1. Caste and Varna. 2. Sanskritisation. 3. Dominant Caste. 4. Westernization. 5. Study of Mahuva's Joint family 6. Untouchability in Rural Gujarat	By this unit student comes to know about eminent sociologist of India M.N.Srinivas. In this unit student comes to know about eminent Gujarati sociologist Dr. I.P.Desai. student also learns about contribution of Dr.I.P.Desai.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)	
Course Learning Outcomes	**Aligned Program Learning Outcomes**
1. Student comes to know about classical thought of sociology. 2. Students familiar with western and Indian classical thinkers. 3. Students will understand the contribution of Thinkers in sociology and social theories. 4. Student able to study present social situation surrounding them.	Sociology students are knows about different social thinkers viewed the social change from different perspectives, presented their distinct analysis, casual and otherwise of these change made efforts to highlight the different features of the emerging modern industrial capitalist society and also attempted to predict the future of this society.

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Oth Ers (hrs)
38	02	NA	02	02	02	02	NA
M	M	NA	M	M	M	M	NA

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the known circles of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources

1. Wilhelm, Outhwaite and Mulkay M. : Social Theory & Social Criticism, Blackwell, New York, 1987.
2. Bottomore, Tom (ed.) Karl Marx : Selected Writign in Sociology &Social Philosophy, New York, 1956.
3. Stammer, Otto (ed.) Max Weber & Sociology Today, Oxford 1971.
4. Mevack, George : The Origins of Materialism, New York ,1971.
5. Rhoads, John, K. Critical Issues in Social Theory, Pennsylvania, 1991.
6. Hook, Sydney : From Hengel to Marx (Studies in the Intellectual Development of K. Marx), New York, 1956.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing stoutive questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures, successful students will gate new additional couses like MSW, MHW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, HTAT, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester – V

1. **Course Code & Title :**

Course Title : **Status of Women in India - (Optional)**	
Course Code : **SOCC 504**	No. of Credits : **04**

2. Course Overview / Course Description

The status of women throughout the India has been and still is that of subordination. Their personally was treated as having been merged with the personality of their husbands. They could not own property in their name. They did not have voting right. With the march of civilization reforms become imperative. The women were given the voting right and legal personality of their own with right to sue or be sued. The Course seeks to account students with the cortical understanding of status of women it is also to get informed about the social economics and educational status of women in India.

Course Objective

1. To understand need of women study.
2. To understand social, economic and educational status of woman in India.
3. Student will get informed about status of Woman in various societies in India.

3. Course Content

Unit No.	Title of Unit	Content / Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	**Necessity for Studying Women in India**	(1) Meaning of Women Studies (2) Type of Women Studies (3) Significance of Women Study in India	In this unit student will learns about scientific approach of women studies. Student comes to know about types and significance of women studies.
2	**Social Status of Women in Independent India**	(1) What is Social Status of women? (2) Status of women in family (3) Status of women in marriage (4) Economic factor effect to social status of women	By this unit student comes to know about status of women in Indian society. Student understands about status of women in various institutions. Economy and finance are very important tool for status how this tool effect women status in India.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
Patan

3	**Economical status of women in India**	(1) Meaning of Economic Status of Women's (2) Women Role of Traditional Economic System (3) Economic Participation of Women in Independent India (4) Causes of Women's Low / Less Economical and Financial Participation	This unit helps to learns about economical activities and women status in traditional economy and present system. Students comes to know about participation of women in economical activities
4	**Educational Status of Women in Independent India**	(1) Historical Review of Education Status Women in India (2) Educational Status of Women in Independent India Effect of Education on status of Women	Education is important tools for improving social status. Student learn in this unit about educational status of women in independent India.

4. **Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)**

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student comes to know about significance of scientific study of women studies. 2. Student aware to social, economical and educational status of women in India. 3. This course useful to studding status of women in India. 4. This course helps to learn about problems of women status in India.	Students of sociology become familiar to need of women study. Students know to status of women in various society in India. This course is use full to students about government development policy of Indian women's. By this course student will able to analyze the Status of women in various society.

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Oth Ers (hrs)
30	02	NA	02	NA	02	02	NA
M	M	NA	M	NA	NA	02	NA

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the Status of woman in various cast.
2. Project work regarding Social status of woman.
3. To prepare charts showing various status and role of woman in family.
4. To examine and note the factors affecting of educational status of woman.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

I/c. Registrar
North Gujarat University
PATAN

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

(1) A Suryakuman (Ed.) Women's Studies an Emerging Academic Discipline (1993)

(2) Ashokkumar and Harish : Women Power, Status of Women in India (1991)

(3) Govt. of India : Towards Equality (1974)

(4) Kala Rani : Role Conflict in Working Women (1976)

(5) Madhu Shastri : Status of Hindu Women (1990)

(6) Maithreyi Krishna Raj : Women's Studies in India, Some Perspective (1986)

(7) Nanma Heptulla (Ed.) : Reforms for Women (1986)

(8) Navaneeta Rath : Women in Rural Society a Quest for Development (1996)

(9) Promilla Kapur : The Changing Status of the Working Women in India (1973)

(10) Roopa Vohra and Arun Sen : Status, Education and Problems of Indian Women

(11) Promilla Kapur : Marriage and the Working Women in India (1970)

(12) Rehana Ghadiyali : Women in Indian Society (1988)

(13) Shashi Jain : Status and Role Perspective of Middle Class Women (1988)

(14) V. Rajendra Raju : Role of Women in India's Freedom Struggle (1994)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing fou five questions about the course content, course teaching about the course content, course teachin methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG cours Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Manageme ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civ Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester –V

1. Course Code & Title :

Course Title : **RURAL DEVELOPMENT - (OPTIONAL)**	
Course Code : **SOCC 505**	No. of Credits : **02**
Department : **Sociology**	Faculty : **Arts**

2. Course Overview / Course Description:-

The agrarian structure and development in India are the two principal sources of approach to study the rural society in India. This course plan emerges as a basis for developing a sociological skill on peasant and social structure.

Objective

1. To provide sociological understanding of rural social structure, change and development in India
2. To impart sociological skills to reconstruct rural institution and rural development programmes to plan, monitor and evaluate rural development programmes.
3. To acquaint students with the prevailing two approaches to the study of rural society: Rural community and peasantry.

3. Course Content :-

Unit	Topics	Content Fundamental	Unit wise S.L.O
1	**An Introduction to Rural Development**	Development Meaning, Characteristics (1) Rural Development- Meaning (2) Rural Development - Planning and Programme (3) Rural Development Policy and Types (4) Developmental Policy for Agriculture	This unit helps to learns about concept of development. Students learns about aspects of rural development and developmental programs run by government and NGO's.
2	**Role of Co-Operative Activities in Rural Development**	(1) Co-Operative Activity - Meaning, (2) Historical background of Co-Operative Activities in India (3) Co-Operative society (Three Stage) (4) Co-Operative Banking system	In this unit student comes to know about co-operative movement and role of co-operative movement in rural development. Student comes to know about various types of co-operative society and

			banking service.
3	**Agricultural Extension Service**	(1) Scope and Aims of Agriculture Extension Service (2) Development of scientific Agriculture Method (3) Role of Agriculture University (4) Problems of Extension Service	This unit helps to know about various extension services in rural society and role of extension service in development of rural society. Agricultural development and role of agriculture university in development.
4	**Changing Rural Community**	(1) Social Change and Development (2) Knowledge Increase and Behavioral Change (3) Changing in business (4) Changing in agriculture (5) Changing in communication	In this unit student understand about social change in rural communities. Rural society changing in various area its help to understand area of changing society.

4. **Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)**

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Students will learn about development and developmental approach. 2. This course helps to develop understanding of student regarding rural development. 3. This course familiar to student about co-operative activities and various co-operative institutes.	By this course student will able to analyze the rural development in various area, like agriculture and co-operation. This course helps to students to know rural development policy and programme

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Oth Ers (hrs)
30	02		02		02	02	02
M	M	NA	M	O	M	M	M

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the known circles of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

(1) United Nations (1990) The State of World's Children 1990, UNICEF - New Delhi.

(2) Gopalan C. - The Mother and Child in India Economic and Political Weekly Vol. 20, No. 4, New Delhi.

(3) Harris John (Ed.) 1982, Rural Development : Theories of Peasant Economy and Agrarian Change

(4) Desai, I. P. & Chaudhary, B. 1977 History of Rural Development in Modern India, Vol.-II

(5) Attwood, D. W. and B. S. Baviskar (Ed.) 1988, Who Shares ? Co-Operative and Rura Development, Oxford Uni. Press, Delhi.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

(6) Desai, S. M., 1979, Rural Banking in India, Himalaya Publishing House, Bombay.

(7) Government of India, 1961, Extension Education in Community Development, Ministry of Food and Agriculture, Directorate of Extension : New Delhi.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1.www.sociologyguide.com

2.www.gtu.edu

3.www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm

4.www.sociology.org.

5.www.asanet.org

6.www.isa-sociology.org

7.www.unco.edu/sociology/student_services/links.html

8.www.socioweb.com

9.www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures, successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester – VI

1. Course Code & Title:

Course Title : **EDUCATIONAL SOCIOLOGY**	
Course Code : **SOCC 602**	No. of Credits : **04**
Department : **Sociology**	Faculty : **Arts**

2.Course Overview / Course Description

This course plan is designed to contextualize the study of education within the discipline of sociology. It begins with a discussion of the major theoretical perspectives and the contributions of sociologists which have left their mark in the study of education and society. It assumes a basic knowledge of sociological concepts and theories. It is divided into two parts. The first part acquaints the students with major concepts, theoretical approaches and development of sociology of education. It also focuses on some important aspects which are salient in any discussion of the interface between education and society.

Objective

1. To introduce the students to the sociology of Education with sociological concepts and theories.
2. To introduce the students to the development of education in India.

3.Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	**An Introduction of Sociology of Education**	(1) Introduction (2) Meaning of Educational Sociology (3) Subject Matter of Educational Sociology (4) Scope of Educational Sociology	Education is important instrument for social change, student of sociology learns about education and education sociology.
2	**Development of Educational Sociology in India**	(1) Introduction (2) Sources of Educational Sociology (3) Development of Educational Sociology in India	Emergence and development of sociology of sociology in India. Student comes to know about role of sociology of education in India and its need for India.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

3	Family, State and Education Systems	(1) Introduction (2) Informal Education and Family (3) Role of State and Education	Formal and informal education are important for society. This unit helps to learn about role of family in informal education and role of state in formal education.
4	Social Mobility and Education System	(1) Introduction (2) What is a Social Mobility? (3) Types of Social Mobility (4) Relation of Social Mobility and Education	Student comes to knows about the social mobility and role of education in social mobility.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student can understand theoretical perspective for educational sociology. 2. Student can understand the Relation of social mobility and education he understand family, state and education system also.	This course helps to understanding about relations between education and society. Sociology of education is new branch of sociology, its work for understand the role of education in social development. The social mobility is part of social change and education helps to social mobility. So this course useful to develop understanding role of education in social change.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of educational Sociology.
2. Project work regarding development of education.
3. To prepare charts showing various social mobility.
4. To prepare note about.
5. To examine and note the family state and education system.
6. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programme prepared by BISAG

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
Patan

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

(1) Shah, B. V. (1965) : "Sociology of Education - An attempt at Definition and Scope" Sociological Bulletin. XIV, 1, 1965. P. 64-69.

(2) Gore, M. S., Desai, I. P. and Suma Chitnis (1967) : "Papers in the Sociology of Education in India" NCERT, Delhi, See Specially - Gore, M. S. and Desai, I. P. "The Scope of Sociology of Education" P. 1 to 32.

(3) Govt. of India (1983) : "India - A Reference Annual : 1983" Research and Reference Division, Ministry of Infomation and Broadcasting.

(4) Duerkheim, E. (1987-1902) : "Education and Sociology" T. in English, New york, Free Press, 1956.

(5) Roucek, J. S. (1940) : "Educational Sociology" in H. E. Barnes, H. Becker and F. B. Becker (Eds.) - "Contemporary social Theory", D. Appleton - Century.

(6) Spencer, Herbert (1861) : "What Knowledge is Most Worth"

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

(7) Ward, Lester F. (1883) : "Dynamic Sociology", Vol. II, Ch. 14 (New Ed. : New York Appleton - Century - Crfts (1924))

(8) Small, A. W. (1896) : "The Demands of Sociology on Padagogy", American J. of Sociology, May 1896, II, 6, 839-51- "Sociology Demands of Educators that they shall re rate themselves as leaders of Children but as makers of Society".

(9) Durkheim, E. (1887-1902) : Op. Cit.

(10) Dewey, John (1899) : "School and Society"

(11) Brookover, W. B. and D. Gottlieb (1964) : "A Sociology of Education", American Book Company, New York.

(12) Brown, F. J. (1947) :

(13) Brim, O. (1958) : "Sociology in the Field of Education" New York, Russel Sage Foundtation. Also See Corwin, R. G. (1965) "A Sociology of Education", New York Appleton, Century.

(14) Waller, Willard (1932) : "Sociology of Teaching", New York, John Wiley and Sons.

(15) Greehoe, Florence (1941) : "Community Contacts and Participation of Teacher's Washington D. C., American Council of Public Affairs.

(16) Znaneicki, Florian (1940) : "Social Role of Men of Knowledge", New York, Columbia University Press.

(17) Caplow, Theodore and Reece Megee (1958) : "The Academic Market Place", New York Basic Books.

(18) Floud, Jean and A. H. Halsey (1958) : The Sociology of Education - A Trend Report Current Sociology, Vol. VIII, 3, 1958, Basil Blackwell, Oxford.

(19) Desai, Akshayakumar (1962) : "Samaj" - A Gujarati Translation of Society" by MacIver and Page, Introduction to the Fourth Volume, Gujarat University, Ahmedabad.

(20) Tirtha, N. V. and M. Mukhopadhyaya, (March-1974) : "Sociology of Education - A Trend Report", in M. B. Buch (Ed.) "A Survey of Research in Education", CASE, Faculty of Education and Psychology, M. S. University of Baroda, Baroda,

(21) Chitnis, Suma (Feb. 1974) : "Sociology of Education-A", Trend Report, in ICSSR-" A Survey of Research in Sociology and Social Anthropology", Vol. II, Popular Prakashan Bombay,

(22) Mathur, R. B. (1968) : "Educaton and Social Change" in Adval. S. B. (Ed.) "Third Year - Book on Education - Educational Research", NCERT, Feb. 1968.

(23) Chitnis, Suma (Feb. 1974) : Op. Cit. P. 166-232.

(24) Tirtha, N. V. and M. Mukhopadyay (March-1974) Op. Cit. P. 63-134

(25) Shah, B. V. and Joshi, S. D. (Nov. 1979) : "Sociology of Education - A Trend Report," in

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

(26) M. B. Buch (Ed.,) "Second Survey of Research in Eucation : 1972-1978", SERD, Baroda,

(27) Desai, I. P. (1953) : "High School Students in Poona", Deccan College, Poona.

(28) Chandra, Suresh (1958) : "Educational Development in British India 1854 - 1904", Delhi.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

- www.sociologicalthoughts.com/
- en.wikipedia.org/wiki/Sociology
- wordpress.comhighered.mcgraw-hill.com/sites/0072817186/.../chapter_summary.htm
- ssr1.uchicago.edu/PRELIMS/Theory/weber.htm
- www.umsl.edu/~keelr/3210/3210_lectures/
- what_is_soc_theory.html
- sociology.iisuniv.ac.in/courses/subjects/indian-sociological-thought
- www.unipune.ac.in/.../HistorySociologyhttps://
- www.caluniv.ac.in/Syllabus/sociology.
- www.bookadda.com/...

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures, successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester – VI

1. Course Code & Title:

Course Title : **RURAL AND URBAN SOCIOLOGY- (OPTIONAL)**	
Course Code : **SOCC 605**	No. of Credits : **04**
Department : **Sociology**	Faculty : **Arts**

Course Overview / Course Description
Rural and Urban sectors in society have an emerging premise for a specific and distending through sociological knowledge. Hence this is a separate course. Rural and urban communities basing the established structures of social organization around which the individual Indian society establishes his social relations, the undergraduate students are expected to have a specified understanding of the Rural and Urban community in sociological perspectives. Also in the context of growing significance of urbanization, also of the rural development programmes, local self government initiatives and also of the visible change and development of urban and rural sector, the U.G. Students is expected to have a basic understanding of what the rural and urban community is.

Objective
1. To provide the knowledge on distinctness of sociological scholarship as a separate cognitive discipline on rural and urban dimensions in India. 2. To develop an understanding the fundamental social reality, social process and changes in development perspectives of rural and urban communities.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	**Rural and Urban Sociology**	1. Rural Sociology. - Definition, Subject matter and Importance of the study of Rural Sociology. 2. Urban Sociology. - Definition, Subject matter and Importance of the study of Urban Sociology	In this unit students familiar with rural sociology and Urban sociology. Significance of both branches.
2	**Rural and Urban Society**	1. Rural Community. - Definition and Characteristics 2. Urban Community.	This unit helps to student understanding about

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

		- Definition and Characteristics - Type of Cities Comparison between Rural and Urban Communities	rural and urban society and student learn also about their deference's.
3	**[A] Rural and Urban Continuums.**	1. Rural and Urban Migration. - Meaning, types and cause.	After learning of this unit student able to know about both communities and its development and developmental issues. Student learn urban and rural health also.
	[B] Developmental issues of Rural and Urban society	- What is Rural Development? - What is Urban Development? - Issues Regarding Agriculture. - Issues Regarding Environment. - Issues Regarding Health.	
4	**Problems of Rural and Urban society**	- Rural poverty, unemployment and indebtedness. - Urban crime, slums and Housing.	In this unit student learn about problems of rural and urban society and its remedy.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student can his contribute in the development police of the rural and urban society. 2. Student can understand Rural and Urban community in sociological perspective and to understand a Rural and Urban Problems and provide its solution also to the society.	With the help of this course student comes to know about rural and urban sociology and society. Student gets scientific knowledge of this both society by this course. This knowledge to helps them to understand the rural and urban society. Student able to work with both society and aware about their social problems.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
30	02	NA	02	NA	NA	02	02
M	M	NA	M	NA	NA	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the known circles of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

I/c. Registrar
North Gujarat University
PATAN

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. **Course Schedule :**

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. **Recommended Learning Resources :-**

1. Desai A. R. - Rural Sociology in India.
2. Chitambar J.B. - Introductory Rural sociology
3. Bertrand Alrm - Rural Sociology. an analysis of contemporary Rural life.
4. Hiramani A.B . - Social change in Rural India.
5. Anderson Neils - Our Industrial Urban civilization
6. Balsara J.F. - Problem of rapid Urbanization in India.
7. Bose Ashish - Trends in India's Urbanization in India.
8. Desai A.R. - Rural Sociology in India.
9. Desai A.R. - Slums and Urbanization
10. Rao M.S.A. (ed) - Urban sociology in India.
11. દેસાઈ એ. આર. અને દેસાઈ નીરા – ભારતા ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN